

# LUKA

## GİRİŞ

Kitabın Amacı: Luka, daha kitabın başında amacının, İsa'nın yaşamını doğru ve ayrıntılı bir biçimde anlatmak olduğunu açıkça ortaya koyuyor (1:1-4). Luka, Elçilerin İşleri Kitabı'nda da Müjde'nin o çağda bilinen dünyanın merkezi durumundaki Roma'ya kadar nasıl yayıldığını anlatır. O devirde yazarların, yapıtlarını ileri gelen kişilere adamaları bir gelenek haline gelmişti. Nitekim Luka da her iki kitabı, adı Teofilos –“Tanrı'yı seven” anlamında– olan bir kişiye hitaben kaleme almıştır. Kuşkusuz Luka bu adamın kişiliğinde geniş bir kitleye seslenmeyi amaçlamıştır.

Kitabın İçeriği: Kitap, “Rab'bin yolunu hazırlamaya” gelen Vaftizci Yahya'nını ve İsa'nın doğumuna ilişkin bilgileri vererek başlıyor. Bundan sonra İsa'nın Müjde'yi duyurduğu, öğretisini yayıp mucizeler yaptığı döneme geçiyor. Daha sonra İsa'nın, giderek artan baskılara rağmen Yerusuhalim'e, bile bile ölüme gidişi anlatılıyor. Bunu, İsa'nın dirilişi ve göğe alınışını anlatan bölümler izliyor.

Luka, peygamberlik sözlerini yerine getiren Tanrı'nın, bir kurtarıcı göndermekle insanlık tarihini nasıl yönlendirdiğini vurgular<sup>2</sup>. Tanrı'nın bu etkinliği, meleklerin gönderilmesi olayında<sup>3</sup>; Tanrı'nın gökten seslenişinde<sup>4</sup>; ve özellikle birçok inanlının Kutsal Ruh'la dolması olayında<sup>5</sup> açıkça

görülüyor. Tanrı'nın gücü, İsa'nın yaptığı mucizelerde de gözle görülür bir şekilde etkindi<sup>6</sup>. On altı ayrı olayda, belirli hastalıklara yakalanmış kişilerin mucizevi şekilde iyileştirildiğinden söz ediliyor. Bunun yanısıra, İsa'nın bir arada bulunan çok sayıda hastayı iyileştirdiği, kitabın beş ayrı yerinde belirtiliyor.

Luka'nın yaklaşık yüzde kırkı İsa'nın öğretilerinden oluşuyor. İsa öğretisinde birçok benzetme kullandı; Luka'da 26 benzetme var. Bunların 16'sı İncil'in öbür kısımlarında yer almaz. İsa'nın bütün öğretilerini kısaca özetlemek oldukça güçtür. Şu kadarını söyleyelim ki, İsa Tanrı'nın Egemenliği'ni duyuruyor<sup>7</sup>. Sözü edilen egemenlik, değer yargıları yönünden tümüyle farklı, insanın yüreğinde etkin olan tanrısal egemenliktir<sup>8</sup>. İsa'nın kendisi, egemenliği gündün güne büyüyen, ikinci gelişinde de bu egemenliği tümüyle gerçekleştirecek olan Kral olarak çıkar karşımıza<sup>9</sup>.

Kitapta bireye iletilmek istenen bildiri, günahların bağışlanmasıyla gerçekleşen kurtuluş müjdesidir<sup>10</sup>. Dünya malına kökten değişik bir yaklaşım içinde olan İsa<sup>11</sup>, bu müjdeyle özellikle yoksullara, hastalara ve ezilmişlere sesleniyor<sup>12</sup>. Bildirisinin o çağda hor görülen kadınlara ve Yahudi olmayan uluslara da yönelik olduğunu vurguluyor<sup>13</sup>. Nitekim, "Kaybolmuş olanı arayıp kurtarmaya geldim" diyordu<sup>14</sup>. Ama kişinin kurtulmaya istekli olması gerekir. Bu nedenle önce Yahya, sonra İsa, daha sonra da İsa'nın öğrencileri insanları tövbeye çağırdılar<sup>15</sup>. İsa'yı

izleyecek olanlar bütün varlıklarıyla adanmış birer öğrenci olmaya<sup>16</sup> ve sürekli bir dua yaşamı sürmeye çağrılmışlardır<sup>17</sup>.

Ana Hatlar:

1:1-4 Giriş

1:5-2:52 Vaftizci Yahya ile İsa'nın doğum ve çocuklukları

3:1-20 Vaftizci Yahya'nın görevi

3:21-4:13 İsa'nın vaftiz olması ve denenmesi

4:14-9:50 İsa'nın Celile ve çevresindeki etkinlikleri

9:51-19:27 İsa Yeruşalim yolunda

19:28-22:46 İsa'nın Yeruşalim'deki son günleri

22:47-23:56 İsa'nın tutuklanması, yargılanması ve çarpmaya gerilmesi

24:1-52 İsa'nın dirilmesi ve göğe yükselmesi

Kaynak Ayetler: Bkz. s. 24

<sup>1-3</sup> Sayın Teofilos,

Birçok kişi aramızda olup bitenlerin tarihçesini yazmaya girişti. Nitekim başlangıçtan beri bu olayların görgü tanığı ve Tanrı sözünün hizmetkârı olanlar bunları bize iletiler. Ben de bütün bu olayları ta başından özenle araştırmış biri olarak bunları sana sırasıyla yazmayı uygun gördüm. <sup>4</sup> Öyle ki, sana verilen bilgilerin doğruluğunu bilesin.

*Yahya'nın Doğumu Önceden Bildiriliyor*

<sup>5</sup> Yahudiye Kralı Hirodes zamanında, Aviya bölüğünden Zekeriya adında bir kâhin vardı. Harun soyundan gelen karısının adı ise Elizabet'ti.

<sup>6</sup> Her ikisi de Tanrı'nın gözünde doğru kişilerdi,

Rab'bin bütün buyruk ve kurallarına eksiksizce uyarlardı. <sup>7</sup> Elizabet kısır olduğu için çocukları olmuyordu. İkisinin de yaşı ilerlemişti.

<sup>8</sup> Zekeriya, hizmet sırasının kendi bölümünde olduğu bir gün, Tanrı'nın önünde kâhinlik görevini yerine getiriyordu. <sup>9</sup> Kâhinlik geleneği uyarınca Rab'bin Tapınağı'na girip buhur yakma görevi kurayla ona verilmişti. <sup>10</sup> Buhur yakma saatinde bütün halk topluluğu dışarıda dua ediyordu.

<sup>11</sup> Bu sırada, Rab'bin bir meleği buhur sunağının sağında durup Zekeriya'ya göründü. <sup>12</sup> Zekeriya onu görünce şaşırıp, korkuya kapıldı. <sup>13</sup> Melek, “Korkma, Zekeriya” dedi, “Duan kabul edildi. Karın Elizabet sana bir oğul doğuracak, adını Yahya koyacaksın. <sup>14</sup> Sevinip coşacaksın. Birçokları da onun doğumuna sevinecek. <sup>15</sup> O, Rab'bin gözünde büyük olacak. Hiç şarap ve içki içmeyecek; daha annesinin rahmindeyken Kutsal Ruh'la dolacak. <sup>16</sup> İsrailoğulları'ndan birçoğunu, Tanrıları Rab'be döndürecek. <sup>17</sup> Babaların yüreklerini çocuklarına döndürmek, söz dinlemeyenleri doğru kişilerin anlayışına yöneltmek ve Rab için hazırlanmış bir halk yetiştirmek üzere, İlyas'ın ruhu ve gücüyle Rab'bin önünden gidecektir.”

<sup>18</sup> Zekeriya meleğe, “Bundan nasıl emin olabilirim?” dedi. “Çünkü ben yaşlandım, karımın da yaşı ilerledi.”

<sup>19</sup> Melek ona şöyle karşılık verdi: “Ben Tanrı'nın huzurunda duran Cebrail'im. Seninle konuşmak ve bu müjdeyi sana bildirmek için gönderildim.

<sup>20</sup> İşte, belirlenen zamanda yerine gelecek olan sözlerime inanmadığın için dilin tutulacak, bunların gerçekleşeceği güne dek konuşamayacaksın.”

<sup>21</sup> Zekeriya'yı bekleyen halk, onun tapınakta bu kadar uzun süre kalmasına şaştı. <sup>22</sup> Zekeriya ise dışarı çıktığında onlarla konuşamadı. O zaman tapınakta bir görüm gördüğünü anladılar. Kendisi onlara işaretler yapıyor, ama konuşamıyordu.

<sup>23</sup> Görev süresi bitince Zekeriya evine döndü. <sup>24</sup> Bir süre sonra karısı Elizabet gebe kaldı ve beş ay evine kapandı. <sup>25</sup> “Bunu benim için yapan Rab'dir” dedi. “Bu günlerde benimle ilgilenerek insanlar arasında utancımı giderdi.”

### *İsa'nın Doğumu Önceden Bildiriliyor*

<sup>26-27</sup> Elizabet'in hamileliğinin altıncı ayında Tanrı, Melek Cebrael'i Celile'de bulunan Nasıra adlı kente, Davut'un soyundan Yusuf adındaki adamla nişanlı kıza gönderdi. Kızın adı Meryem'di. <sup>28</sup> Onun yanına giren melek, “Selam, ey Tanrı'nın lütfuna erişen kız! Rab sizinleedir” dedi.

<sup>29</sup> Söylenenlere çok şaşırın Meryem, bu selamın ne anlama gelebileceğini düşünmeye başladı. <sup>30</sup> Ama melek ona, “Korkma Meryem” dedi, “Sen Tanrı'nın lütfuna eriştin. <sup>31</sup> Bak, gebe kalıp bir oğul doğuracak, adını İsa koyacaksın. <sup>32</sup> O büyük olacak, kendisine ‘Yüceler Yücesi'nin Oğlu’ denecek. Rab Tanrı O'na, atası Davut'un tahtını verecek. <sup>33</sup> O da sonsuza dek Yakup'un soyu üzerinde egemenlik sürecek, egemenliğinin sonu gelmeyecektir.”

<sup>34</sup> Meryem meleğe, “Bu nasıl olur? Ben erkeğe varmadım ki” dedi.

<sup>35</sup> Melek ona şöyle yanıt verdi: “Kutsal Ruh senin üzerine gelecek, Yüceler Yücesi'nin gücü sana gölge salacak. Bunun için doğacak olana kutsal, Tanrı Oğlu denecek. <sup>36</sup> Bak, senin akrabalarından Elizabet de yaşlılığında bir oğula gebe kaldı. Kısır bilinen bu kadın şimdi altıncı ayındadır. <sup>37</sup> Tanrı'nın yapamayacağı hiçbir şey yoktur.”

<sup>38</sup> “Ben Rab'bin kuluyum” dedi Meryem, “Bana dediğin gibi olsun.” Bundan sonra melek onun yanından ayrıldı.

### *Meryem, Elizabet'i Ziyaret Ediyor*

<sup>39</sup> O günlerde Meryem kalkıp aceleyle Yahuda'nın dağlık bölgesindeki bir kente gitti. <sup>40</sup> Zekeriya'nın evine girip Elizabet'i selamladı. <sup>41-42</sup> Elizabet Meryem'in selamını duyunca rahmindeki çocuk hopladı. Kutsal Ruh'la dolan Elizabet yüksek sesle şöyle dedi: “Kadınlar arasında kutsanmış bulunuyorsun, rahminin ürünü de kutsanmıştır! <sup>43</sup> Nasıl oldu da Rabbim'in annesi yanıma geldi? <sup>44</sup> Bak, selamın kulaklarıma eriştiği an, çocuk rahmimde sevinçle hopladı. <sup>45</sup> İman eden kadına ne mutlu! Çünkü Rab'bin ona söylediği sözler gerçekleşecektir.”

<sup>46-47</sup> Meryem de şöyle dedi:

“Canım Rab'bi yüceltir;  
Ruhum, Kurtarıcım Tanrı sayesinde sevinçle coşar.  
<sup>48</sup> Çünkü O, sıradan biri olan kuluyla ilgilendi.

İşte, bundan böyle bütün kuşaklar beni mutlu sayacak.

<sup>49</sup> Çünkü Güçlü Olan, benim için büyük işler yaptı. O'nun adı kutsaldır.

<sup>50</sup> Kuşaklar boyunca kendisinden korkanlara merhamet eder.

<sup>51</sup> Bileğiyle büyük işler yaptı; Gururluları yüreklerindeki kuruntularla darmadağın etti.

<sup>52</sup> Hükümdarları tahtlarından indirdi, Sıradan insanları yükseltti.

<sup>53</sup> Aç olanları iyiliklerle doyurdu, Zenginleri ise elleri boş çevirdi.

<sup>54-55</sup> Atalarımıza söz verdiği gibi, İbrahim'e ve onun soyuna sonsuza dek Merhamet etmeyi unutmayarak Kulu İsrail'in yardımına yetişti.”

<sup>56</sup> Meryem, üç ay kadar Elizabet'in yanında kaldı, sonra kendi evine döndü.

### *Yahya'nın Doğumu*

<sup>57</sup> Elizabet'in doğurma vakti geldi ve bir oğul doğurdu. <sup>58</sup> Komşularıyla akrabaları, Rab'bin ona ne büyük merhamet gösterdiğini duyunca, onun sevincine katıldılar. <sup>59</sup> Sekizinci gün çocuğun sünnetine geldiler. Ona babası Zekeriya'nın adını vereceklerdi. <sup>60</sup> Ama annesi, “Hayır, adı Yahya olacak” dedi.

<sup>61</sup> Ona, “Akrabaların arasında bu adı taşıyan kimse yok ki” dediler.

<sup>62</sup> Bunun üzerine babasına işaretle çocuğun adını ne koymak istediğini sordular. <sup>63</sup> Zekeriya bir yazı levhası istedi ve, “Adı Yahya'dır” diye yazdı. Herkes şaşakaldı. <sup>64</sup> O anda Zekeriya'nın ağzı açıldı, dili çözüldü. Tanrı'yı överek konuşmaya başladı. <sup>65</sup> Çevrede oturanların hepsi korkuya kapıldı. Bütün bu olaylar, Yahudiye'nin dağlık bölgesinin her yanında konuşulur oldu. <sup>66</sup> Duyan herkes derin derin düşünüyor, “Acaba bu çocuk ne olacak?” diyordu. Çünkü Rab\* onunla birlikteydi.

### *Zekeriya'nın Şükran İlahisi*

<sup>67</sup> Çocuğun babası Zekeriya, Kutsal Ruh'la dolarak şu peygamberlikte bulundu:

<sup>68</sup> “İsrail'in Tanrısı Rab'be övgüler olsun!  
Çünkü halkının yardımına gelip onları fidyeyle kurtardı.

<sup>69-71</sup> Eski çağlardan beri  
Kutsal peygamberlerinin ağzından bildirdiği gibi,  
Kulu Davut'un soyundan  
Bizim için güçlü bir kurtarıcı† çıkardı;  
Düşmanlarımızdan,  
Bizden nefret edenlerin hepsinin elinden  
Kurtuluşumuzu sağladı.

<sup>72</sup> Böylece atalarımıza merhamet ederek  
Kutsal antlaşmasını anmış oldu.

<sup>73-75</sup> Nitekim bizi düşmanlarımızın elinden kurtaracağına

Ve ömrümüz boyunca

---

\* **1:66** “Rab”: Grekçe “Rab'bin eli”. † **1:69-71** “Güçlü bir kurtarıcı”: Grekçe “Bir kurtuluş boynuzu”. (Boynuz, güç simgesidir.)



Kendi önünde kutsallık ve doğruluk içinde,  
Korkusuzca kendisine tapınmamızı sağlayacağına  
dair

Atamız İbrahim'e ant içerek söz vermişti.

<sup>76-77</sup> Sen de, ey çocuk,

Yüceler Yücesi'nin peygamberi diye anılacaksın.

Rab'bin yollarını hazırlamak üzere önünden gidecek

Ve O'nun halkına,

Günahlarının bağışlanmasıyla kurtulacaklarını  
bildireceksin.

<sup>78-79</sup> Çünkü Tanrımız'ın yüreği merhamet doludur.

O'nun merhameti sayesinde,

Yücelerden doğan Güneş†,

Karanlıkta ve ölümün gölgesinde yaşayanlara ışık  
saçmak

Ve ayaklarımızı esenlik yoluna yöneltmek üzere

Yardımaımıza gelecektir.”

<sup>80</sup> Çocuk büyüyor, ruhsal yönden güçleniyordu.  
İsrail halkına görüneceği güne dek ıssız yerlerde  
yaşadı.

## 2

### *İsa'nın Doğumu* (Mat.1:18-25)

<sup>1</sup> O günlerde Sezar Avgustus bütün Roma dünyasında bir nüfus sayımının yapılması için buyruk çıkardı. <sup>2</sup> Bu ilk sayım, Kirinius'un Suriye valiliği zamanında yapıldı. <sup>3</sup> Herkes yazılmak için kendi kentine gitti.

---

<sup>1:76-77</sup> Mal.3:1    <sup>1:78-79</sup> Yşa.9:2    † <sup>1:78-79</sup> “Doğan Güneş”:  
Mesih (bkz. Mal.4:2).

<sup>4</sup> Böylece Yusuf da, Davut'un soyundan ve torunlarından olduğu için Celile'nin Nasıra Kenti'nden Yahudiye bölgesine, Davut'un kenti Beytlehem'e gitti. <sup>5</sup> Orada, hamile olan nişanlısı Meryem'le birlikte yazılacaktı. <sup>6-7</sup> Onlar oradayken, Meryem'in doğurma vakti geldi ve ilk oğlunu doğurdu. O'nu kundağa sarıp bir yemliğe yatırdı. Çünkü handa\* yer yoktu.

### *Çobanlar ve Melekler*

<sup>8</sup> Aynı yörede, sürülerinin yanında nöbet tutarak geceyi kırlarda geçiren çobanlar vardı. <sup>9</sup> Rab'bin bir meleği onlara göründü ve Rab'bin görkemi çevrelerini aydınlattı. Büyük bir korkuya kapıldılar. <sup>10-11</sup> Melek onlara, “Korkmayın!” dedi. “Size, bütün halkı çok sevindirecek bir haber müjdeliyorum: Bugün size, Davut'un kentinde bir Kurtarıcı doğdu. Bu, Rab olan Mesih'tir\*. <sup>12</sup> İşte size bir işaret: Kundağa sarılmış ve yemlikte yatan bir bebek bulacaksınız.”

<sup>13-14</sup> Birdenbire meleğin yanında, göksel ordulardan oluşan büyük bir topluluk belirdi. Tanrı'yı överek,

“En yücelerde Tanrı'ya yücelik olsun,  
Yeryüzünde O'nun hoşnut kaldığı insanlara  
Esenlik olsun!” dediler.

<sup>15</sup> Melekler yanlarından ayrılıp göğe çekildikten sonra çobanlar birbirlerine, “Haydi, Beytlehem'e gidelim, Rab'bin bize bildirdiği bu olayı görelim” dediler. <sup>16</sup> Aceleyle gidip Meryem'le Yusuf'u ve

\* **2:6-7** “Han” ya da “Konuk odası”. Aynı sözcük Luk.22:11'de de böyle çevrilir.

yemlikte yatan bebeği buldular. <sup>17</sup> Onları görünce, çocukla ilgili kendilerine anlatılanları bildirdiler. <sup>18</sup> Bunu duyanların hepsi, çobanların söylediklerine şaşır kaldılar. <sup>19</sup> Meryem ise bütün bu sözleri derin derin düşünerek yüreğinde saklıyordu. <sup>20</sup> Çobanlar, işitip gördüklerinin tümü için Tanrı'yı yüceltip överek geri döndüler. Her şeyi, kendilerine anlatıldığı gibi bulmuşlardı.

### *İsa'nın Tapınakta Tanrı'ya Adanması*

<sup>21</sup> Sekizinci gün, çocuğu sünnet etme zamanı gelince, O'na İsa adı verildi. Bu, O'nun anne rahmine düşmesinden önce meleğin kendisine verdiği isimdi.

<sup>22</sup> Musa'nın Yasası'na göre arınma günlerinin† bitiminde Yusuf'la Meryem çocuğu Rab'be adamak için Yerusálim'e\* götürdüler. <sup>23</sup> Nitekim Rab'bin Yasası'nda, “İlk doğan her erkek çocuk Rab'be adanmış sayılacak” diye yazılmıştır. <sup>24</sup> Ayrıca Rab'bin Yasası'nda buyrulduğu gibi, kurban olarak “bir çift kumru ya da iki güvercin yavrusu” sunacaklardı.

<sup>25</sup> O sırada Yerusálim'de Şimon adında bir adam vardı. Doğru ve dindar biriydi. İsrail'in avutulmasını özlemle bekliyordu. Kutsal Ruh onun üzerindeydi. <sup>26</sup> Rab'bin Mesih'i'ni görmeden ölmeyeceği Kutsal Ruh aracılığıyla kendisine bildirilmişti. <sup>27-28</sup> Böylece Şimon, Ruh'un

---

**2:21** Lev.12:3    **2:21** Luk.1:31    **2:22** Lev.12:6-8    † **2:22** “Arınma günleri”: Lev.12:1-4'e göre bir kadın, bir erkek çocuk doğurduktan sonra kırk gün süreyle dinsel açıdan kirli sayılırdı. Bu dönemin sonunda bir kurban sunarak tekrar temiz hale gelirdi.

**2:23** Çık.13:1-2,12

yönlendirmesiyle tapınağa geldi. Küçük İsa'nın annesi babası, Kutsal Yasa'nın ilgili kuralını yerine getirmek üzere O'nu içeri getirdiklerinde, Şimon O'nu kucağına aldı, Tanrı'yı överek şöyle dedi:

29 “Ey Rabbim, verdiğin sözü tuttun;  
Artık ben, kulun huzur içinde ölebilirim†.  
30-32 Çünkü senin sağladığın,  
Bütün halkların gözü önünde hazırladığın kurtuluşu,  
Ulusları aydınlatıp  
Halkın İsrail'e yücelik kazandıracak ışığı  
Gözlerimle gördüm.”

33 İsa'nın annesiyle babası, O'nun hakkında söylenenlere şaşılar. 34 Şimon onları kutsayıp çocuğun annesi Meryem'e şöyle dedi: “Bu çocuk, İsrail'de birçok kişinin düşmesine ya da yükselmesine yol açmak ve aleyhinde konuşulacak bir belirti olmak üzere belirlenmiştir. 35 Senin kalbine de adeta bir kılıç saplanacak. Bütün bunlar, birçoklarının yüreğindeki düşüncelerin açığa çıkması için olacak.”

36-37 Anna adında çok yaşlı bir kadın peygamber vardı. Aşer oymağından Fanuell'in kızıydı. Genç kız olarak evlenip kocasıyla yedi yıl yaşadıktan sonra dul kalmıştı. Şimdi seksen dört yaşındaydı. Tapınaktan ayrılmaz, oruç tutup dua ederek gece gündüz Tanrı'ya tapınırdı. 38 Tam o sırada ortaya çıkan Anna, Tanrı'ya şükrederek Yeruşalim'in

† 2:29 “Artık ben, kulun huzur içinde ölebilirim”: Grekçe “Kulunu şimdi esenlikle salıveriyorsun”. 2:30-32 Yşa.42:6-7; 49:6; 52:10

kurtuluşunu bekleyen herkese İsa'dan söz etmeye başladı.

<sup>39</sup> Yusuf'la Meryem, Rab'bin Yasası'nda öngörülen her şeyi yerine getirdikten sonra Celile'ye, kendi kentleri Nasıra'ya döndüler. <sup>40</sup> Çocuk büyüyor, güçleniyor ve bilgelikte yetkinleşiyordu. Tanrı'nın lütfu O'nun üzerindeydi.

### *İsa Tapınakta*

<sup>41</sup> İsa'nın annesi babası her yıl Fısıh Bayramı'nda\* Yeruşalim'e giderlerdi. <sup>42</sup> İsa on iki yaşına gelince, bayram geleneğine uyarak yine gittiler. <sup>43-44</sup> Bayramdan sonra eve dönerlerken küçük İsa Yeruşalim'de kaldı. Bunu farketmeyen annesiyle babası, çocuğun yol arkadaşlarıyla birlikte olduğunu sanarak bir günlük yol gittiler. Sonra O'nu akrabalar ve dostlar arasında aramaya başladılar. <sup>45</sup> Bulamayınca O'nu araya araya Yeruşalim'e döndüler. <sup>46</sup> Üç gün sonra O'nu tapınakta buldular. Din öğretmenleri arasında oturmuş, onları dinliyor, sorular soruyordu. <sup>47</sup> O'nu dinleyen herkes, zekâsına ve verdiği yanıtlara hayran kalıyordu. <sup>48</sup> Annesiyle babası O'nu görünce şaşırıldılar. Annesi, “Çocuğum, bize bunu niçin yaptın? Bak, babanla ben büyük kaygı içinde seni arayıp durduk” dedi.

<sup>49</sup> O da onlara, “Beni niçin arayıp durdunuz?” dedi. “Babam'ın evinde bulunmam gerektiğini bilmiyor muydunuz?” <sup>50</sup> Ne var ki onlar ne demek istediğini anlamadılar.

<sup>51</sup> İsa onlarla birlikte yola çıkıp Nasıra'ya döndü. Onların sözünü dinlerdi. Annesi bütün bu olup bitenleri yüreğinde sakladı. <sup>52</sup> İsa bilgelikte ve boyda gelişiyor, Tanrı'nın ve insanların beğenisini kazanıyordu.

### 3

*Yahya Rab'bin Yolunu Hazırlıyor*  
(*Mat.3:1-12; Mar.1:1-8; Yu.1:19-28*)

<sup>1</sup> Sezar Tiberius'un egemenliğinin on beşinci yılıydı. Yahudiye'de Pontius Pilatus valilik yapıyordu. Celile'yi Hirodes, İtureya ve Trahonitis bölgesini Hirodes'in kardeşi Filipus, Avilini'yi Lisaniyas yönetiyordu. <sup>2</sup> Hanan ile Kayafa başkâhinlik ediyorlardı. Bu sırada Tanrı çölde bulunan Zekeriya oğlu Yahya'ya seslendi. <sup>3</sup> O da Şeria Irmağı'nın çevresindeki bütün bölgeyi dolaşarak insanları, günahlarının bağışlanması için tövbe edip vaftiz olmaya çağırırdı. <sup>4</sup> Nitekim Peygamber Yeşaya'nın sözlerini içeren kitapta şöyle yazılmıştır:

“Çölde haykıran,  
‘Rab'bin yolunu hazırlayın,  
Gececeği patikaları düzleyin’ diye sesleniyor.  
<sup>5</sup> ‘Her vadi doldurulacak,  
Her dağ ve her tepe alçaltılacak.  
Dolambaçlı yollar doğrultulacak,  
Engibeli yollar düzleştirilecek.  
<sup>6</sup> Ve bütün insanlar  
Tanrı'nın sağladığı kurtuluşu görecekler.’”

<sup>7</sup> Yahya, vaftiz olmak için kendisine gelen kalabalıklara şöyle seslendi: “Ey engerekler soyu! Gelecek gazaptan kaçmak için sizi kim uyardı?  
<sup>8</sup> Bundan böyle tövbeye yaraşır meyveler verin! Kendi kendinize, ‘Biz İbrahim'in soyundanız’ demeye kalkmayın. Ben size şunu söyleyeyim: Tanrı, İbrahim'e şu taşlardan da çocuk yaratabilir. <sup>9</sup> Balta ağaçların köküne dayanmış bile. İyi meyve vermeyen her ağaç kesilip ateşe atılır.”

<sup>10</sup> Halk ona, “Öyleyse biz ne yapalım?” diye sordu.

<sup>11</sup> Yahya onlara, “İki mintanı olan birini mintanı olmayana versin; yiyeceği olan yiyeceği olmayanla paylaşsın” yanıtını verdi.

<sup>12</sup> Bazı vergi görevlileri de vaftiz olmaya gelerek, “Öğretmenimiz, biz ne yapalım?” dediler.

<sup>13</sup> Yahya, “Size buyrulandan çok vergi almayın” dedi.

<sup>14</sup> Bazı askerler de, “Ya biz ne yapalım?” diye sordular.

O da, “Kaba kuvvetle ya da yalan suçlamalarla kimseden para koparmayın” dedi, “Ücretinizle yetinin.”

<sup>15</sup> Halk umut içinde bekliyordu. Yahya'yla ilgili olarak herkesin aklında, “Acaba Mesih bu mu?” sorusu vardı.

<sup>16</sup> Yahya ise hepsine şöyle yanıt verdi: “Ben sizi suyla vaftiz ediyorum, ama benden daha güçlü Olan geliyor. Ben O'nun çarıklarının bağına çözmeye bile layık değilim. O sizi Kutsal Ruh'la ve

ateşle vaftiz edecek. <sup>17</sup> Harman yerini temizlemek ve buğdayı toplayıp ambarına yığmak için yabası elinde hazır duruyor. Samanı ise sönmeyen ateşte yakacak.”

<sup>18</sup> Yahya başka birçok konuda halka çağrıda bulunuyor, Müjde'yi duyuruyordu. <sup>19-20</sup> Ne var ki bölgenin kralı Hirodes, kardeşinin karısı Hirodiya'yla ilgili olayı ve kendi yapmış olduğu bütün kötülükleri yüzüne vuran Yahya'yı hapse attırarak kötülüklerine bir yenisini ekledi.

### *İsa'nın Vaftiz Olması*

*(Mat.3:13-17; Mar.1:9-11)*

<sup>21-22</sup> Bütün halk vaftiz olduktan sonra İsa da vaftiz oldu. Dua ederken gök açıldı ve Kutsal Ruh, bedensel görünümde, güvercin gibi O'nun üzerine indi. Gökten, “Sen benim sevgili Oğlum'sun, senden hoşnudum” diyen bir ses duyuldu.

### *İsa'nın Soyu*

*(Mat.1:1-17)*

<sup>23</sup> İsa görevine başladığı zaman otuz yaşlarındaydı. Yusuf'un oğlu olduğu sanılıyordu.

Yusuf da Eli oğlu,

<sup>24</sup> Mattat oğlu, Levi oğlu, Malki oğlu, Yannay oğlu, Yusuf oğlu,

<sup>25</sup> Mattitya oğlu, Amos oğlu, Nahum oğlu, Hesli oğlu, Nagay oğlu,

<sup>26</sup> Mahat oğlu, Mattitya oğlu, Şimi oğlu, Yosek oğlu, Yoda oğlu,



27 Yohanan oğlu, Reŝa oğlu, Zerubbabil oğlu, Ŗealtiel oğlu, Neri oğlu,

28 Malki oğlu, Addi oğlu, Kosam oğlu, Elmadam oğlu, Er oğlu,

29 Yeŝu oğlu, Eliezer oğlu, Yorim oğlu, Mattat oğlu, Levi oğlu,

30 Ŗimon oğlu, Yahuda oğlu, Yusuf oğlu, Yonam oğlu, Elyakim oğlu,

31 Mala oğlu, Menna oğlu, Mattata oğlu, Natan oğlu, Davut oğlu,

32 İŝay oğlu, Ovet oğlu, Boaz oğlu, Salmon\* oğlu, Nahŝon oğlu,

33 Amminadav oğlu, Ram oğlu†, Hesron oğlu, Peres oğlu, Yahuda oğlu,

34 Yakup oğlu, İŝhak oğlu, İbrahim oğlu, Terah oğlu, Nahor oğlu,

35 Seruk oğlu, Reu oğlu, Pelek oğlu, Ever oğlu, Ŗelah oğlu,

36 Kenan oğlu, Arpakŝat oğlu, Sam oğlu, Nuh oğlu, Lemek oğlu,

37 Metuŝelah oğlu, Hanok oğlu, Yeret oğlu, Mahalalel oğlu, Kenan oğlu,

38 Enoŝ oğlu, Ŗit oğlu, Adem oğlu, Tanrı Oğlu'ydu.

## 4

### *İsa'nın Çölde Denenmesi*

(*Mat.4:1-11; Mar.1:12-13*)

1-2 Kutsal Ruh'la dolu olarak Ŗeria Irmağı'ndan dönen İsa, Ruh'un yönlendirmesiyle çölde

\* **3:32** “Salmon”: Bazı Grekçe elyazmalarında, “Sala” diye geçer.

† **3:33** “Ram oğlu”: Bazı Grekçe elyazmalarında, “Admin oğlu, Arni oğlu” diye geçer.

dolaştırılarak kırk gün İblis tarafından denendi. O günlerde hiçbir şey yemedi. Dolayısıyla bu süre sonunda acıktı. <sup>3</sup> Bunun üzerine İblis O'na, "Tanrı'nın Oğlu'ysan, şu taşa söyle ekmek olsun" dedi.

<sup>4</sup> İsa, "İnsan yalnız ekmele yaşamaz' diye yazılmıştır" karşılığını verdi.

<sup>5</sup> Sonra İblis İsa'yı yükseklere çıkararak bir anda O'na dünyanın bütün ülkelerini gösterdi. <sup>6</sup> O'na, "Bütün bunların yönetimini ve zenginliğini sana vereceğim" dedi. "Bunlar bana teslim edildi, ben de dilediğim kişiye veririm. <sup>7</sup> Bana taparsan, hepsi senin olacak."

<sup>8</sup> İsa ona şu karşılığı verdi: "Tanrının Rab'be tapacak, yalnız O'na kulluk edeceksin' diye yazılmıştır."

<sup>9</sup> İblis O'nu Yeruşalim'e götürüp tapınağın tepesine çıkardı. "Tanrı'nın Oğlu'ysan, kendini buradan aşağı at" dedi. <sup>10</sup> "Çünkü şöyle yazılmıştır:

'Tanrı, seni korumaları için  
Meleklerine buyruk verecek.'

<sup>11</sup> 'Ayağın bir taşa çarpmasın diye  
Seni elleri üzerinde taşıyacaklar.'

<sup>12</sup> İsa ona şöyle karşılık verdi: "Tanrının Rab'bi denemeyeceksin!' diye buyrulmuştur."

<sup>13</sup> İblis, İsa'yı her bakımdan denedikten sonra bir süre için O'nun yanından ayrıldı.

*İsa Celile'de*  
(*Mat.4:12-17; Mar.1:14-15*)

14 İsa, Ruh'un gücüyle donanmış olarak Celile'ye döndü. Haber bütün bölgeye yayıldı.  
15 Oranın havralarında öğretiyor, herkes tarafından övülüyordu.

16-17 İsa, büyüdüğü Nasıra Kenti'ne geldiğinde her zamanki gibi Şabat Günü havraya gitti. Kut-  
sal Yazılar'ı okumak üzere ayağa kalkınca O'na  
Peygamber Yeşaya'nın Kitabı verildi. Kitabı açarak  
şu sözlerin yazılı olduğu yeri buldu:

18-19 “Rab'bin Ruhu üzerimdedir.  
Çünkü O beni yoksullara Müjde'yi iletmek için  
meshetti.  
Tutsaklara serbest bırakılacaklarını,  
Körlere gözlerinin açılacağını duyurmak için,  
Ezilenleri özgürlüğe kavuşturmak  
Ve Rab'bin lütuf yılını ilan etmek için  
Beni gönderdi.”

20 Sonra kitabı kapattı, görevliye geri verip  
oturdu. Havradakilerin hepsi dikkatle O'na  
bakıyordu. 21 İsa, “Dinlediğiniz bu Yazı bugün yer-  
ine gelmiştir” diye konuşmaya başladı.

22 Herkes İsa'yı övüyor, ağzından çıkan lütufkâr  
sözlere hayran kalıyordu. “Yusuf'un oğlu değil mi  
bu?” diyorlardı.

23 İsa onlara şöyle dedi: “Kuşkusuz bana şu  
deyimi hatırlatacaksınız: ‘Ey hekim, önce ken-  
dini iyileştir! Kefarnahum'da yaptıklarını duyduk.  
Aynısını burada, kendi memleketinde de yap.’ ”

24 “Size doğrusunu söyleyeyim” diye devam etti İsa, “Hiçbir peygamber kendi memleketinde kabul görmez. 25 Yine size gerçeği söyleyeyim, gökyüzünün üç yıl altı ay kapalı kaldığı, bütün ülkede korkunç bir kıtlığın baş gösterdiği İlyas zamanında İsrail'de çok sayıda dul kadın vardı. 26 İlyas bunlardan hiçbirine gönderilmedi; yalnız Sayda bölgesinin Sarefat Kenti'nde bulunan dul bir kadına gönderildi. 27 Peygamber Elişa'nın zamanında İsrail'de çok sayıda cüzamlı vardı. Bunlardan hiçbiri iyileştirilmedi; yalnız Suriyeli Naaman iyileştirildi.”

28 Havradakiler bu sözleri duyunca öfkeden kudurdular. 29 Ayağa kalkıp İsa'yı kentin dışına kovdular. O'nu uçurumdan aşağı atmak için kentin kurulduğu tepenin yamacına götürdüler. 30 Ama İsa onların arasından geçerek oradan uzaklaştı.

*İsa Kötü Bir Ruh Kovuyor*  
(Mar.1:21-28)

31 Sonra İsa Celile'nin Kefarnahum Kenti'ne gitti. Şabat Günü halka öğretiyordu. 32 Yetkiyle konuştuğu için O'nun öğretişine şaşır kaldılar.

33-34 Havrada cinli, içinde kötü ruh olan bir adam vardı. Adam yüksek sesle, “Ey Nasıralı İsa, bırak bizi! Bizden ne istiyorsun?” diye bağırdı. “Bizi mahvetmeye mi geldin? Senin kim olduğunı biliyorum, Tanrı'nın Kutsalı'sın sen!”

35 İsa, “Sus, çık adamdan!” diyerek cini azarladı. Cin adamı herkesin önünde yere vurduktan sonra, ona hiç zarar vermeden içinden çıktı.

<sup>36</sup> Herkes şaşkına dönmüştü. Birbirlerine, “Bu nasıl söz? Güç ve yetkiyle kötü ruhlara çıkmalarını buyuruyor, onlar da çıkıyor!” diyorlardı. <sup>37</sup> İsa'yla ilgili haber o bölgenin her yanında yankılandı.

*İsa Birçok Hastayı İyileştiriyor  
(Mat.8:14-17; Mar.1:29-34)*

<sup>38</sup> İsa havradan ayrılarak Simun'un evine gitti. Simun'un kaynanası hastaydı, ateşler içindeydi. Onun için İsa'dan yardım istediler. <sup>39</sup> İsa kadının başucunda durup ateşi azarladı, kadının ateşi düştü. Kadın hemen ayağa kalkıp onlara hizmet etmeye başladı.

<sup>40</sup> Güneş batarken herkes çeşitli hastalıklara yakalanmış akrabalarını İsa'ya getirdi. İsa her birinin üzerine ellerini koyarak onları iyileştirdi. <sup>41</sup> Birçoğunun içinden cinler de, “Sen Tanrı'nın Oğlu'sun!” diye bağırarak çıkıyordu. Ne var ki, İsa onları azarladı, konuşmalarına izin vermedi. Çünkü kendisinin Mesih olduğunu biliyorlardı.

<sup>42</sup> Sabah olunca İsa dışarı çıkıp ıssız bir yere gitti. Halk ise O'nu arıyordu. Bulunduğu yere geldiklerinde O'nu yanlarında alıkoymaya çalıştılar. <sup>43</sup> Ama İsa, “Öbür kentlerde de Tanrı'nın Egemenliği'yle ilgili Müjde'yi yaymam gerek” dedi. “Çünkü bunun için gönderildim.” <sup>44</sup> Böylece Yahudiye'deki\* havralarda Tanrı sözünü duyurmaya devam etti.

---

\* **4:44** “Yahudiye'deki”: Birçok Grekçe elyazmasında, “Celile'deki” diye geçer.

## 5

### *İsa'nın İlk Öğrencileri* (*Mat.4:18-22; Mar.1:16-20*)

<sup>1</sup> Halk, Ginnesar Gölü'nün kıyısında duran İsa'nın çevresini sarmış, Tanrı'nın sözünü dinliyordu. <sup>2</sup> İsa, gölün kıyısında iki tekne gördü. Balıkçılar teknelerinden inmiş ağlarını yıkıyorlardı. <sup>3</sup> İki tekneden Simun'a ait olanına binen İsa, ona kıyıdan biraz açılmasını rica etti. Sonra oturdu, teknenin içinden halka öğretmeye devam etti. <sup>4</sup> Konuşmasını bitirince Simun'a, “Derin sulara açılın, balık tutmak için ağlarınızı atın” dedi.

<sup>5</sup> Simun şu karşılığı verdi: “Efendimiz, bütün gece çabaladık, hiçbir şey tutamadık. Yine de senin sözün üzerine ağları atacağım.”

<sup>6</sup> Bunu yapınca öyle çok balık yakaladılar ki, ağları yırtılmaya başladı. <sup>7</sup> Öbür teknedeki ortaklarına işaret ederek gelip yardım etmelerini istediler. Onlar da geldiler ve her iki tekneyi balıkla doldurdular; tekneler neredeyse batıyordu.

<sup>8</sup> Simun Petrus bunu görünce, “Ya Rab, benden uzak dur, ben günahlı bir adamım” diyerek İsa'nın dizlerine kapandı. <sup>9</sup> Kendisi ve yanındakiler, tutmuş oldukları balıkların çokluğuna şaşırıp kalmışlardı. <sup>10</sup> Simun'un ortakları olan Zebedi oğulları Yakup'la Yuhanna'yı da aynı şaşkınlık almıştı.

İsa Simun'a, “Korkma” dedi, “Bundan böyle balık yerine insan tutacaksın.” <sup>11</sup> Sonra onlar tekneleri

karaya çektiler ve her şeyi bırakıp İsa'nın ardından gittiler.

*İsa Bir Cüzamlıyı İyileştiriyor*  
(Mat.8:1-4; Mar.1:40-45)

<sup>12</sup> İsa kentlerden birindeyken, her yanını cüzam kaplamış bir adamla karşılaştı. Adam İsa'yı görünce yüzüstü yere kapanıp yalvardı: “Ya Rab, istersen beni temiz kılabilirsin” dedi.

<sup>13</sup> İsa elini uzatıp adama dokundu, “İsterim, temiz ol!” dedi. Adam anında cüzamdan kurtuldu.

<sup>14</sup> İsa ona, bundan kimseye söz etmemesini buyurdu. “Git, kâhine görün ve cüzamdan temizlendiğini herkese kanıtlamak için Musa'nın buyurduğu sunuları sun” dedi. <sup>15</sup> Ne var ki, İsa'yla ilgili haber daha da çok yayıldı. Kalabalık halk toplulukları İsa'yı dinlemek ve hastalıklarından kurtulmak amacıyla akın akın geliyordu. <sup>16</sup> Kendisi ise ıssız yerlere çekilip dua ediyordu.

*Bir Felçlinin İyileştirilmesi*  
(Mat.9:1-8; Mar.2:1-12)

<sup>17</sup> Bir gün İsa öğretiyordu. Celile'nin ve Yahudiye'nin bütün köylerinden ve Yeruşalim'den gelen Ferisiler'le\* Kutsal Yasa öğretmenleri O'nun çevresinde oturuyorlardı. İsa, Rab'bin gücü sayesinde hastaları iyileştiriyordu. <sup>18</sup> O sırada birkaç kişi, yatak üzerinde taşıdıkları felçli bir adamı evden içeri sokup İsa'nın önüne koymaya çalışıyordu. <sup>19</sup> Kalabalıktan ötürü onu içeri sokacak yol bulamayınca dama çıktılar, kiremitleri kaldırıp

adamı yatakla birlikte orta yere, İsa'nın önüne indirdiler. <sup>20</sup> İsa onların imanını görünce, “Dostum, günahların bağışlandı” dedi.

<sup>21</sup> Din bilginleriyle Ferisiler, “Tanrı'ya küfreden bu adam kim? Tanrı'dan başka kim günahları bağışlayabilir?” diye düşünmeye başladılar.

<sup>22</sup> Akıllarından geçenleri bilen İsa onlara şöyle seslendi: “Aklınızdan neden böyle şeyler geçiriyorsunuz? <sup>23</sup> Hangisi daha kolay, ‘Günahların bağışlandı’ demek mi, yoksa ‘Kalk, yürü’ demek mi? <sup>24</sup> Ne var ki, İnsanoğlu'nun\* yeryüzünde günahları bağışlama yetkisine sahip olduğunu bilirsiniz diye...” Sonra felçli adama, “Sana söylüyorum, kalk, yatağını toplayıp evine git!” dedi.

<sup>25</sup> Adam onların gözü önünde hemen ayağa kalktı, üzerinde yattığı yatağı topladı ve Tanrı'yı yücelterek evine gitti. <sup>26</sup> Herkesi bir şaşkınlık almıştı. Tanrı'yı yüceltiyor, büyük korku içinde, “Bugün şaşılacak işler gördük!” diyorlardı.

*Levi'nin Öğrencilere Katılması*  
(Mat.9:9-13; Mar.2:13-17)

<sup>27</sup> Bu olaydan sonra İsa dışarı çıktı, vergi toplama yerinde oturan Levi adında bir vergi görevlisini gördü. Adama, “Ardımdan gel” dedi. <sup>28</sup> O da kalktı, her şeyi bırakıp İsa'nın ardından gitti.

<sup>29</sup> Sonra Levi, evinde İsa'nın onuruna büyük bir şölen verdi. Vergi görevlileriyle başka kişilerden oluşan büyük bir kalabalık onlarla birlikte yemeğe oturmuştu. <sup>30</sup> Ferisiler'le onların din bilginleri



söylenmeye başladılar. İsa'nın öğrencilerine, “Siz neden vergi görevlileri ve günahkârlarla birlikte yiyip içiyorsunuz?” dediler.

<sup>31</sup> İsa onlara şu karşılığı verdi: “Sağlıklı olanların değil, hastaların hekime ihtiyacı var. <sup>32</sup> Ben doğru kişileri değil, günahkârları tövbeye çağırmaya geldim.”

### *Oruçla İlgili Soru*

*(Mat.9:14-17; Mar.2:18-22)*

<sup>33</sup> Onlar İsa'ya, “Yahya'nın öğrencileri sık sık oruç tutup dua ediyorlar, Ferisiler'in öğrencileri de öyle. Seninkiler ise yiyip içiyor” dediler.

<sup>34</sup> İsa şöyle karşılık verdi: “Güvey aralarında olduğu sürece davetlilere oruç tutturabilir misiniz? <sup>35</sup> Ama güveyin aralarından alınacağı günler gelecek, onlar işte o zaman, o günler oruç tutacaklar.”

<sup>36</sup> İsa onlara şu benzetmeyi de anlattı: “Hiç kimse yeni giysiden bir parça yırtıp eski giysiyi yamamaz. Yoksa hem yeni giysi yırtılır, hem de o giysiden koparılan yama eskisine uymaz.

<sup>37</sup> Hiç kimse yeni şarabı eski tulumlara doldurmaz. Yoksa yeni şarap tulumları patlatır; hem şarap dökülür, hem de tulumlar mahvolur. <sup>38</sup> Yeni şarabı yeni tulumlara doldurmak gerek. <sup>39</sup> Üstelik hiç kimse eski şarabı içtikten sonra yenisini istemez. ‘Eskisi güzel’ der.”

## 6

### *Şabat Günü Sorunu*

*(Mat.12:1-14; Mar.2:23-3:6)*

1 Bir Şabat Günü İsa ekinler arasından geçiyordu. Öğrencileri başakları koparıyor, avuçlarında ufalayıp yiyorlardı. 2 Ferisiler'den bazıları, “Şabat Günü yasak olanı neden yapıyorsunuz?” dediler.

3 İsa onlara şöyle karşılık verdi: “Davut'la yanındakiler acıkınca Davut'un ne yaptığını okumadınız mı? 4 Tanrı'nın evine girdi, kâhinlerden başkasının yemesi yasak olan adak ekmeklerini alıp yedi ve yanındakilere de verdi.” 5 Sonra İsa onlara, “İnsanoğlu\* Şabat Günü'nün de Rabbi'dir” dedi.

6 Bir başka Şabat Günü İsa havraya girmiş öğretiyordu. Orada sağ eli sakat bir adam vardı. 7 İsa'yı suçlamak için fırsat kollayan din bilginleriyle Ferisiler, Şabat Günü hastaları iyileştirecek mi diye O'nu gözlüyorlardı. 8 İsa, onların ne düşündüklerini biliyordu. Eli sakat olan adama, “Ayağa kalk, öne çık” dedi. O da kalktı, orta yerde durdu.

9 İsa onlara, “Size sorayım” dedi, “Kutsal Yasa'ya göre Şabat Günü iyilik yapmak mı doğru, kötülük yapmak mı? Can kurtarmak mı doğru, öldürmek mi?” 10 Gözlerini hepsinin üzerinde gezdirdikten sonra adama, “Elini uzat” dedi. Adam elini uzattı, eli yine sapaşğlam oluverdi. 11 Onlar ise öfkeden deliye döndüler ve aralarında İsa'ya ne yapabileceklerini tartışmaya başladılar.

*İsa On İki Elçisini Seçiyor  
(Mat.10:1-4; Mar.3:13-19)*

12 O günlerde İsa, dua etmek için dağa çıktı ve bütün geceyi Tanrı'ya dua ederek geçirdi. 13-16 Gün doğunca öğrencilerini yanına çağırdı ve onların arasından, elçi diye adlandırdığı şu on iki kişiyi seçti: Petrus adını verdiği Simun, onun kardeşi Andreas, Yakup, Yuhanna, Filipus, Bartalmay, Matta, Tomas, Alfay oğlu Yakup, Yurtsever diye tanınan Simun, Yakup oğlu Yahuda ve İsa'ya ihanet eden Yahuda İskariot.

17 İsa bunlarla birlikte aşağı inip düzlük bir yerde durdu. Öğrencilerinden büyük bir kalabalık ve bütün Yahudiye'den, Yeruşalim'den, Sur'la Sayda yakınlarındaki kıyı bölgesinden gelen büyük bir halk topluluğu da oradaydı. 18 İsa'yı dinlemek ve hastalıklarına şifa bulmak için gelmişlerdi. Kötü ruhlar yüzünden sıkıntı çekenler de iyileştiriliyordu. 19 Kalabalıkta herkes İsa'ya dokunmak için çabalıyordu. Çünkü O'nun içinden akan bir güç herkese şifa veriyordu.

*Mutlular ve Mutsuzlar*  
(Mat.5:1-12)

20 İsa, gözlerini öğrencilerine çevirerek şöyle dedi:

“Ne mutlu size, ey yoksullar!  
Çünkü Tanrı'nın Egemenliği sizindir.

21 Ne mutlu size, şimdi açlık çekenler!  
Çünkü doyurulacaksınız.

Ne mutlu size, şimdi ağlayanlar!  
Çünkü güleceksiniz.

22 İnsanoğlu'na\* bağlılığınız yüzünden

İnsanlar sizden nefret ettikleri,  
Sizi toplum dışı edip aşağıladıkları  
Ve adınızı kötüleyip sizi reddettikleri zaman  
Ne mutlu size!

<sup>23</sup> O gün sevinin, coşkuyla zıplayın!

Çünkü gökteki ödülünüz büyüktür.

Nitekim onların ataları da  
Peygamberlere böyle davrandılar.

<sup>24</sup> Ama vay halinize, ey zenginler,

Çünkü tesellinizi almış bulunuyorsunuz!

<sup>25</sup> Vay halinize, şimdi karnı tok olan sizler,

Çünkü açlık çekeceksiniz!

Vay halinize, ey şimdi gülenler,

Çünkü yas tutup ağlayacaksınız!

<sup>26</sup> Bütün insanlar sizin için iyi sözler söyledikleri  
zaman,

Vay halinize!

Çünkü onların ataları da

Sahte peygamberlere böyle davrandılar.”

### *Düşmanlarınızı Sevin*

*(Mat.5:38-48; 7:12)*

<sup>27-28</sup> “Ama beni dinleyen sizlere şunu söylüyorum:  
Düşmanlarınızı sevin, sizden nefret edenlere iyilik  
yapın, size lanet edenler için iyilik dileyin, size  
hakaret edenler için dua edin. <sup>29</sup> Bir yanağınıza  
vurana öbür yanağınızı da çevirin. Abanınızı alan-  
dan mintanınızı da esirgemeyin. <sup>30</sup> Sizden bir şey  
dileyen herkese verin, malınızı alandan onu geri  
istemeyin. <sup>31</sup> İnsanların size nasıl davranmasını  
istiyorsanız, siz de onlara öyle davranın.

<sup>32</sup> “Eğer yalnız sizi sevenleri severseniz, bu size ne övgü kazandırır? Günahkârlar bile kendilerini sevenleri sever. <sup>33</sup> Size iyilik yapanlara iyilik yaparsanız, bu size ne övgü kazandırır? Günahkârlar bile böyle yapar. <sup>34</sup> Geri alacağınızı umduğunuz kişilere ödünç verirsiniz, bu size ne övgü kazandırır? Günahkârlar bile verdiklerini geri almak koşuluyla günahkârlara ödünç verirler. <sup>35</sup> Ama siz düşmanlarınızı sevin, iyilik yapın, hiçbir karşılık beklemeden ödünç verin. Alacağınız ödül büyük olacak, Yüceler Yücesi'nin oğulları olacaksınız. Çünkü O, nankör ve kötü kişilere karşı iyi yüreklidir. <sup>36</sup> Babanız merhametli olduğu gibi, siz de merhametli olun.”

*Başkasını Yargılamayın*  
(Mat.7:1-5)

<sup>37</sup> “Başkasını yargılamayın, siz de yargılanmazsınız. Suçlu çıkarmayın, siz de suçlu çıkarılmazsınız. Başkasını bağışlayın, siz de bağışlanırsınız. <sup>38</sup> Verin, size verilecektir. İyice bastırılmış, silkelenmiş ve taşmış, dolu bir ölçekle kucağınıza boşaltılacak. Hangi ölçekle verirsiniz, aynı ölçekle alacaksınız.”

<sup>39</sup> İsa onlara şu benzetmeyi de anlattı: “Kör köre kılavuzluk edebilir mi? İkisi de çukura düşmez mi? <sup>40</sup> Öğrenci öğretmeninden üstün değildir, ama eğitimini tamamlayan her öğrenci öğretmeni gibi olacaktır.

<sup>41</sup> “Sen neden kardeşinin gözündeki çöpü görürsün de kendi gözündeki merteği farketmezsin? <sup>42</sup> Kendi gözündeki merteği

görmezken, kardeşine nasıl, ‘Kardeş, izin ver, gözündeki çöpü çıkarayım’ dersin? Seni ikiyüzlü! Önce kendi gözündeki merteği çıkar, o zaman kardeşinin gözündeki çöpü çıkarmak için daha iyi görürsün.”

*Ağaç ve Meyvesi*  
(Mat.7:16-20; 12:33-35)

<sup>43</sup> “İyi ağaç kötü meyve, kötü ağaç da iyi meyve vermez. <sup>44</sup> Her ağaç meyvesinden tanınır. Dikenli bitkilerden incir toplanmaz, çalılardan üzüm devşirilmez. <sup>45</sup> İyi insan yüreğindeki iyilik hazinesinden iyilik, kötü insan içindeki kötülük hazinesinden kötülük çıkarır. İnsanın ağızı, yüreğinden taşanı söyler.

<sup>46</sup> “Niçin beni ‘Ya Rab, ya Rab’ diye çağırıyorsunuz da söylediklerimi yapmıyorsunuz? <sup>47</sup> Bana gelen ve sözlerimi duyup uygulayan kişinin kime benzediğini size anlatayım. <sup>48</sup> Böyle bir kişi, evini yaparken toprağı kazan, derinlere inip temeli kaya üzerine atan adama benzer. Sel sularıyla kabaran ırmak o eve saldırırsa da, onu sarsamaz. Çünkü ev sağlam yapılmıştır. <sup>49</sup> Ama sözlerimi duyup da uygulamayan kişi, evini temel koymaksızın toprağın üzerine kuran adama benzer. Kabaran ırmak saldırınca ev hemen çöker. Evin yıkılışı da korkunç olur.”

## 7

*Yüzbaşının İmanı*  
(Mat.8:5-13)

<sup>1</sup> İsa, kendisini dinleyen halka bütün bu sözleri söyledikten sonra Kefarnahum'a gitti. <sup>2</sup> Orada bir yüzbaşının çok değer verdiği kölesi ölüm döşeğinde hasta yatıyordu. <sup>3</sup> İsa'yla ilgili haberleri duyan yüzbaşı, gelip kölesini iyileştirmesini rica etmek üzere O'na Yahudiler'in bazı ileri gelenlerini gönderdi. <sup>4</sup> Bunlar İsa'nın yanına gelince içten bir yalvarışla O'na şöyle dediler: “Bu adam senin yardımına layıktır. <sup>5</sup> Çünkü ulusumuzu seviyor. Havramızı yaptıran da kendisidir.”

<sup>6</sup> İsa onlarla birlikte yola çıktı. Eve yaklaştığı sırada, yüzbaşı bazı dostlarını yollayıp O'na şu haberi gönderdi: “Ya Rab, zahmet etme; evime girmene layık değilim. <sup>7</sup> Bu yüzden yanına gelmeye de kendimi layık görmedim. Sen yeter ki bir söz söyle, uşağım iyileşir. <sup>8</sup> Ben de buyruk altında bir görevliyim, benim de buyruğumda askerlerim var. Birine, ‘Git’ derim, gider; ötekine, ‘Gel’ derim, gelir; köleme, ‘Şunu yap’ derim, yapar.”

<sup>9</sup> Bu sözleri duyan İsa yüzbaşıya hayran kaldı. Ardından gelen kalabalığa dönerek, “Size şunu söyleyeyim” dedi, “İsrail'de bile böyle iman görmedim.” <sup>10</sup> Gönderilenler eve döndüklerinde köleyi iyileşmiş buldular.

### *İsa Bir Dulun Oğlunu Diriltiyor*

<sup>11</sup> Bundan kısa bir süre sonra İsa, Nain denilen bir kente gitti. Öğrencileriyle büyük bir kalabalık O'na eşlik ediyordu. <sup>12</sup> İsa kentin kapısına tam yaklaştığı sırada, dul annesinin tek oğlu olan bir adamın cenazesi kaldırılıyordu. Kent halkından

büyük bir kalabalık da kadınla birlikteydi. <sup>13</sup> Rab kadını görünce ona acıdı. Kadına, “Ağlama” dedi.

<sup>14</sup> Yaklaşıp cenaze sedyesine dokununca sedyeyi taşıyanlar durdu. İsa, “Delikanlı” dedi, “Sana söylüyorum, kalk!” <sup>15</sup> Ölü doğrulup oturdu ve konuşmaya başladı. İsa onu annesine geri verdi.

<sup>16</sup> Herkesi bir korku almıştı. “Aramızda büyük bir peygamber ortaya çıktı!” ve “Tanrı, halkının yardımına geldi!” diyerek Tanrı'ya yüceltmeye başladılar. <sup>17</sup> İsa'yla ilgili bu haber bütün Yahudiye'ye ve çevre bölgelere yayıldı.

### *İsa ve Vaftizci Yahya* (Mat.11:2-19)

<sup>18-19</sup> Yahya'nın öğrencileri bütün bu olup bitenleri kendisine bildirdiler. Öğrencilerinden ikisini yanına çağırarak Yahya, “Gelecek Olan sen misin, yoksa başkasını mı bekleyelim?” diye sormaları için onları Rab'be gönderdi.

<sup>20</sup> Adamlar İsa'nın yanına gelince şöyle dediler: “Bizi sana Vaftizci Yahya gönderdi. ‘Gelecek Olan sen misin, yoksa başkasını mı bekleyelim?’ diye soruyor.”

<sup>21</sup> Tam o sırada İsa, çeşitli hastalıklara, illetlere ve kötü ruhlara tutulmuş birçok kişiyi iyileştirdi, birçok körün gözünü açtı. <sup>22</sup> Sonra Yahya'nın öğrencilerine şöyle karşılık verdi: “Gidin, görüp işittiklerinizi Yahya'ya bildirin. Körlerin gözleri açılıyor, kötürümler yürüyor, cüzamlılar temiz kılınıyor, sağırlar işitiyor, ölüler diriliyor ve



Müjde yoksullara duyuruluyor. <sup>23</sup> Benden ötürü sendeleyip düşmeye ne mutlu!”

<sup>24</sup> Yahya'nın gönderdiği haberciler gittikten sonra İsa, halka Yahya'dan söz etmeye başladı. “Çöle ne görmeye gittiniz?” dedi. “Rüzgarda sallanan bir kamış mı? <sup>25</sup> Söyleyin, ne görmeye gittiniz? Pahalı giysiler giymiş bir adam mı? Oysa şahane giysiler giyip bolluk içinde yaşayanlar kral saraylarında bulunur. <sup>26</sup> Öyleyse ne görmeye gittiniz? Bir peygamber mi? Evet! Size şunu söyleyeyim, gördüğünüz kişi peygamberden de üstündür.

<sup>27</sup> ‘İşte, habercimi senin önünden gönderiyorum; O önden gidip senin yolunu hazırlayacak’

diye yazılmış olan sözler onunla ilgilidir. <sup>28</sup> Size şunu söyleyeyim, kadından doğanlar arasında Yahya'dan daha üstün olanı yoktur. Bununla birlikte, Tanrı'nın Egemenliği'nde en küçük olan ondan üstündür.”

<sup>29</sup> Yahya tarafından vaftiz edilen halk, hatta vergi görevlileri bile bunu duyunca Tanrı'nın adil olduğunu doğruladılar. <sup>30</sup> Oysa Yahya tarafından vaftiz edilmeye yanaşmayan Ferisiler'le Kutsal Yasa uzmanları, Tanrı'nın kendileriyle ilgili tasarısını reddettiler.

<sup>31</sup> İsa, “Bu kuşağın insanlarını neye benzeteyim? Bunlar neye benziyorlar?” dedi. <sup>32</sup> “Çarşı meydanında oturup birbirlerine,

‘Size kaval çaldık, oynamadınız;

Ağıt yaktık, ağlamadınız’

diye seslenen çocuklara benziyorlar. <sup>33</sup> Vaftizci Yahya geldiği zaman oruç tutup şaraptan kaçındı, ona ‘cinli’ diyorsunuz. <sup>34</sup> İnsanoğlu geldiği zaman yiyip içti. Bu kez de diyorsunuz ki, ‘Şu obur ve ayyaş adama bakın! Vergi görevlileri ve günahkârlarla dost oldu!’ <sup>35</sup> Ne var ki bilgelik, onu benimseyen herkes tarafından doğrulanır.”

### *İsa ve Günahkâr Kadın*

<sup>36</sup> Ferisiler'den biri İsa'yı yemeğe çağırdı. O da Ferisi'nin evine gidip sofraya oturdu. <sup>37-38</sup> O sırada, kentte günahkâr olarak tanınan bir kadın, İsa'nın, Ferisi'nin evinde yemek yediğini öğrenince kaymaktaşımdan bir kap içinde güzel kokulu yağ getirdi. İsa'nın arkasında, ayaklarının dibinde durup ağlayarak, gözyaşlarıyla O'nun ayaklarını ıslatmaya başladı. Saçlarıyla ayaklarını sildi, öptü ve yağı üzerlerine sürdü.

<sup>39</sup> İsa'yı evine çağırılmış olan Ferisi bunu görünce kendi kendine, “Bu adam peygamber olsaydı, kendisine dokunan bu kadının kim ve ne tür bir kadın olduğunu, günahkâr biri olduğunu anlardı” dedi.

<sup>40</sup> Bunun üzerine İsa Ferisi'ye, “Simun” dedi, “Sana bir söyleyeceğim var.”

O da, “Buyur, öğretmenim” dedi.

<sup>41</sup> “Tefeciye borçlu iki kişi vardı. Biri beş yüz, öbürü de elli dinar borçluydu. <sup>42</sup> Borçlarını ödeyecek güçte olmadıklarından, tefeci her ikisinin de borcunu bağışladı. Buna göre, hangisi onu çok sever?”

43 Simun, “Sanırım, kendisine daha çok bağışlanan” diye yanıtladı.

İsa ona, “Doğru söyledin” dedi. 44 Sonra kadına bakarak Simun'a şunları söyledi: “Bu kadını görüyor musun? Ben senin evine geldim, ayaklarım için bana su vermedin. Bu kadın ise ayaklarımı gözyaşlarıyla ıslatıp saçlarıyla sildi. 45 Sen beni öpmedin, ama bu kadın eve girdiğimden beri ayaklarımı öpüp duruyor. 46 Sen başıma zeytinyağı sürmedin, ama bu kadın ayaklarıma güzel kokulu yağ sürdü. 47 Bu nedenle sana şunu söyleyeyim, kendisinin çok olan günahları bağışlanmıştır. Çok sevgi göstermesinin nedeni budur. Oysa kendisine az bağışlanan, az sever.”

48 Sonra kadına, “Günahların bağışlandı” dedi.

49 İsa'yla birlikte sofrada oturanlar kendi aralarında, “Kim bu adam? Günahları bile bağışlıyor!” şeklinde konuşmaya başladılar.

50 İsa ise kadına, “İmanın seni kurtardı, esenlikle git” dedi.

## 8

### *İsa'yı İzleyen Kadınlar*

1 Bundan kısa bir süre sonra İsa on iki öğrencisiyle birlikte köy kent dolaşmaya başladı. Tanrı'nın Egemenliği'ni duyurup müjdeliyordu. 2-3 Kötü ruhlardan ve hastalıklardan kurtulan bazı kadınlar, içinden yedi cin çıkmış olan Mecdelli denilen Meryem, Hirodes'in\* kâhyası Kuza'nın karısı Yohanna, Suzanna ve daha birçokları İsa'yla

birlikte dolaşıyordu. Bunlar, kendi olanaklarıyla İsa'ya ve öğrencilerine yardım ediyorlardı.

*Tohum Benzetmesi*  
(*Mat.13:1-23; Mar.4:1-20*)

<sup>4-5</sup> Büyük bir kalabalığın toplandığı, insanların her kentten kendisine akın akın geldiği bir sırada İsa şu benzetmeyi anlattı: “Ekincinin biri tohum ekmeye çıktı. Ektiği tohumlardan kimi yol kenarına düştü, ayak altında çiğnenip gökteki kuşlara yem oldu. <sup>6</sup> Kimi kayalık yere düştü, filizlenince susuzluktan kuruyup gitti. <sup>7</sup> Kimi, dikenler arasına düştü. Filizlerle birlikte büyüyen dikenler filizleri boğdu. <sup>8</sup> Kimi ise iyi toprağa düştü, büyüyünce yüz kat ürün verdi.” Bunları söyledikten sonra, “İşitecek kulağı olan işitsin!” diye seslendi.

<sup>9-10</sup> İsa, bu benzetmenin anlamını kendisinden soran öğrencilerine, “Tanrı Egemenliği'nin sırlarını bilme ayrıcalığı size verildi” dedi. “Ama başkalarına benzetmelerle sesleniyorum. Öyle ki,

‘Gördükleri halde görmesinler,  
Duydukları halde anlamasınlar.’

<sup>11</sup> “Benzetmenin anlamı şudur: Tohum Tanrı'nın sözüdür. <sup>12</sup> Yol kenarındakiler sözü işiten kişilerdir. Ama sonra İblis gelir, inanıp kurtulmasınlar diye sözü yüreklerinden alır götürür. <sup>13</sup> Kayalık yere düşenler, işittikleri sözü sevinçle kabul eden, ama kök salamadıkları için ancak bir süre inanan kişilerdir. Böyleleri denendikleri zaman imandan

dönerler. <sup>14</sup> Dikenler arasına düşenler, sözü işiten ama zamanla yaşamın kaygıları, zenginlikleri ve zevkleri içinde boğulan, dolayısıyla olgun ürün vermeyenlerdir. <sup>15</sup> İyi toprağa düşenler ise, sözü işitince onu iyi ve sağlam bir yürekte saklayanlardır. Bunlar sabırla dayanarak ürün verirler.”

*Her Şey Işığa Çıkacak*  
(Mar.4:21-25)

<sup>16</sup> “Hiç kimse kandil yakıp bunu bir kapla örtmez, ya da yatağın altına koymaz. Tersine, içeri girenler ışığı görsünler diye onu kandillige koyar. <sup>17</sup> Çünkü açığa çıkarılmayacak gizli hiçbir şey yok; bilinmeyecek, aydınlığa çıkmayacak saklı hiçbir şey yoktur. <sup>18</sup> Bunun için, nasıl dinlediğinize dikkat edin. Kimde varsa, ona daha çok verilecek. Ama kimde yoksa, kendisinde var sandığı bile elinden alınacak.”

*İsa'nın Yakınları*  
(Mat.12:46-50; Mar.3:31-35)

<sup>19</sup> İsa'nın annesiyle kardeşleri O'na geldiler, ama kalabalıktan ötürü kendisine yaklaşamadılar. <sup>20</sup> İsa'ya, “Annenle kardeşlerin dışarıda duruyor, seni görmek istiyorlar” diye haber verildi.

<sup>21</sup> İsa haberi getirenlere şöyle karşılık verdi: “Annemle kardeşlerim, Tanrı'nın sözünü duyup yerine getirenlerdir.”

*İsa Fırtınayı Dindiriyor*  
(Mat.8:23-27; Mar.4:35-41)

<sup>22</sup> Bir gün İsa öğrencileriyle birlikte bir tekneye binerek onlara, “Gölün karşı yakasına geçelim” dedi. Böylece kıyıdan açıldılar. <sup>23</sup> Teknede giderlerken İsa uykuya daldı. O sırada gölde fırtına koptu. Tekne su almaya başlayınca tehlikeli bir duruma düştüler. <sup>24</sup> Gidip İsa'yı uyandırarak, “Efendimiz, Efendimiz, öleceğiz!” dediler. İsa kalkıp rüzgarı ve kabaran dalgaları azarladı. Fırtına dindi ve ortalık sültilman oldu.

<sup>25</sup> İsa öğrencilerine, “Nerede imanınız?” dedi.

Onlar korku ve şaşkınlık içindeydiler. Birbirlerine, “Bu adam kim ki, rüzgara, suya bile buyruk veriyor, onlar da sözünü dinliyor!” dediler.

### *Cinli Bir Adamın İyileştirilmesi* (Mat.8:28-34; Mar.5:1-20)

<sup>26</sup> Celile'nin karşısında bulunan Gerasalılar'ın memleketine vardılar. <sup>27</sup> İsa karaya çıkınca kentten bir adam O'nu karşıladı. Cinli ve uzun zamandan beri giysi giymeyen bu adam evde değil, mezarlık mağaralarda yaşıyordu. <sup>28</sup> Adam İsa'yı görünce çığlık atıp önünde yere kapandı. Yüksek sesle, “Ey İsa, yüce Tanrı'nın Oğlu, benden ne istiyorsun?” dedi. “Sana yalvarırım, bana işkence etme!” <sup>29</sup> Çünkü İsa, kötü ruha adamın içinden çıkmasını buyurmuştu. Kötü ruh adamı sık etkisi altına alıyordu. Adam zincir ve kösteklerle bağlanıp başına nöbetçi konulduğu halde bağlarını paralıyor ve cin tarafından ıssız yerlere sürülüyordu.

<sup>30</sup> İsa ona, “Adın ne?” diye sordu.

O da, “Tümen\*” diye yanıtladı. Çünkü onun içine bir sürü cin girmişti. <sup>31</sup> Cinler, dipsiz derinliklere

gitmelerini buyurmasın diye İsa'ya yalvarıp durdular.

<sup>32</sup> Orada, dağın yamacında otlayan büyük bir domuz sürüsü vardı. Cinler, domuzların içine girmelerine izin vermesi için İsa'ya yalvardılar. O da onlara izin verdi. <sup>33</sup> Adamdan çıkan cinler domuzların içine girdiler. Sürü dik yamaçtan aşağı koşuşarak göle atlayıp boğuldu.

<sup>34</sup> Domuzları güdenler olup biteni görünce kaçtılar, kentte ve köylerde olayın haberini yaydılar. <sup>35</sup> Bunun üzerine halk olup biteni görmeye çıktı. İsa'nın yanına geldikleri zaman, cinlerden kurtulan adamı giyinmiş ve akli başına gelmiş olarak İsa'nın ayakları dibinde oturmuş buldular ve korktular. <sup>36</sup> Olayı görenler, cinli adamın nasıl kurtulduğunu halka anlattılar. <sup>37</sup> O zaman Gerasa yöresinden gelen bütün kalabalık büyük bir korkuya kapılarak İsa'nın yanlarından ayrılmasını rica ettiler. O da geri dönmek üzere tekneye bindi.

<sup>38-39</sup> Cinlerden kurtulan adam İsa'nın yanında kalmak için O'na yalvardı. Ama İsa, "Evine dön, Tanrı'nın senin için neler yaptığını anlat" diyerek onu salıverdi. Adam da gitti, İsa'nın kendisi için neler yaptığını bütün kentte duyurdu.

*Dirilen Kız, İyileşen Kadın*  
(Mat.9:18-26; Mar.5:21-43)

<sup>40</sup> Karşı yakaya dönen İsa'yı halk karşıladı. Çünkü herkes O'nu bekliyordu. <sup>41</sup> O sırada, havra yöneticisi olan Yair adında bir adam gelip İsa'nın ayaklarına kapandı, evine gelmesi için yalvardı.

42 Çünkü on iki yaşlarındaki biricik kızı ölmek üzereydi.

İsa oraya giderken kalabalık O'nu her yandan sıkıştırıyordu. 43 On iki yıldır kanaması olan bir kadın da oradaydı. Varını yoğunu hekimlere harcamıştı; ama hiçbiri onu iyileştirememişti. 44 İsa'nın arkasından yetişip giysisinin eteğine dokundu ve o anda kanaması kesildi.

45 İsa, “Bana kim dokundu?” dedi.

Herkes inkâr ederken Petrus\*, “Efendimiz, kalabalık seni çepeçevre sarmış sıkıştırıyor” dedi.

46 Ama İsa, “Birisi bana dokundu” dedi. “İçimden bir gücün akıp gittiğini hissettim.”

47 Yaptığını gizleyemeyeceğini anlayan kadın titreyerek geldi, İsa'nın ayaklarına kapandı. Bütün halkın önünde, O'na neden dokunduğunu ve o anda nasıl iyileştiğini anlattı. 48 İsa ona, “Kızım” dedi, “İmanın seni kurtardı. Esenlikle git.”

49 İsa daha konuşurken havra yöneticisinin evinden biri geldi. Yöneticiye, “Kızın öldü” dedi, “Artık öğretmeni rahatsız etme.”

50 İsa bunu duyunca havra yöneticisine şöyle dedi: “Korkma, yalnız iman et, kızın kurtulacak.”

51 İsa adamın evine gelince Petrus, Yuhanna, Yakup ve kızın annesi babası dışında hiç kimsenin kendisiyle birlikte içeri girmesine izin vermedi. 52 Herkes kız için ağlıyor, dövünüyordu. İsa, “Ağlamayın” dedi, “Kız ölmedi, uyuyor.”

---

\* **8:45** “Petrus”: Birçok Grekçe elyazmasında, “Petrus ve yanındakiler” diye geçer.



<sup>53</sup> Kızın öldüğünü bildikleri için İsa'yla alay ettiler. <sup>54</sup> O ise kızın elini tutarak, “Kızım, kalk!” diye seslendi. <sup>55</sup> Ruhu yeniden bedenine dönen kız hemen ayağa kalktı. İsa, kıza yemek verilmesini buyurdu. <sup>56</sup> Kızın annesiyle babası şaşkınlık içindeydi. İsa, olanları hiç kimseye anlatmamaları için onları uyardı.

## 9

### *İsa On İki Elçisini Görevlendiriyor (Mat.10:5-15; Mar.6:7-13)*

<sup>1</sup> İsa, Onikiler'i\* yanına çağırıp onlara bütün cinler üzerinde ve hastalıkları iyileştirmek için güç ve yetki verdi. <sup>2</sup> Sonra onları Tanrı'nın Egemenliği'ni duyurmaya ve hastalara şifa vermeye gönderdi. <sup>3</sup> Onlara şöyle dedi: “Yolculuk için yanınıza hiçbir şey almayın: Ne değnek, ne torba, ne ekmek, ne para, ne de yedek mintan. <sup>4</sup> Hangi eve girerseniz, kentten ayrılincaya dek orada kalın. <sup>5</sup> Sizi kabul etmeyenlere gelince, kentten ayrılırken onlara uyarı olsun diye ayaklarınızın tozunu silkin.” <sup>6</sup> Onlar da yola çıktılar, her yerde Müjde'yi yayarak ve hastaları iyileştirerek köy köy dolaştılar.

<sup>7-8</sup> Bölgenin kralı Hirodes bütün bu olanları duyunca şaşkına döndü. Çünkü bazıları Yahya'nın ölümden dirildiğini, bazıları İlyas'ın görüldüğünü, başkaları ise eski peygamberlerden birinin dirildiğini söylüyordu. <sup>9</sup> Hirodes, “Yahya'nın başını ben kestirdim. Şimdi hakkında böyle haberler

---

**9:3** Luk.10:4-11    **9:5** Elç.13:51    **9:7-8** Mat.16:14; Mar.8:28; Luk.9:19

duyduğum bu adam kim?” diyor ve İsa'yı görmenin bir yolunu arıyordu.

*İsa Beş Bin Kişiyi Doyuruyor*

(*Mat.14:13-21; Mar.6:30-44; Yu.6:1-14*)

<sup>10</sup> Elçiler geri dönünce, yaptıkları her şeyi İsa'ya anlattılar. Sonra İsa yalnızca onları yanına alıp Beytsayda denilen bir kente çekildi. <sup>11</sup> Bunu öğrenen halk O'nun ardından gitti. İsa onları ilgiyle karşıladı, kendilerine Tanrı'nın Egemenliği'nden söz etti ve şifaya ihtiyacı olanları iyileştirdi.

<sup>12</sup> Günbatımına doğru Onikiler gelip O'na, “Halkı salıver de çevredeki köylere ve çiftliklere gidip kendilerine barınak ve yiyecek bulsunlar. Çünkü ıssız bir yerdeyiz” dediler.

<sup>13</sup> İsa, “Onlara siz yiyecek verin” dedi.

“Beş ekmekle iki balıktan başka bir şeyimiz yok” dediler. “Yoksa bunca halk için yiyecek almaya biz mi gidelim?” <sup>14</sup> Orada yaklaşık beş bin erkek vardı.

İsa öğrencilerine, “Halkı yaklaşık ellişer kişilik kümeler halinde yere oturtun” dedi. <sup>15</sup> Öğrenciler öyle yapıp herkesi yere oturtular. <sup>16</sup> İsa, beş ekmekle iki balığı aldı, gözlerini göğe kaldırarak şükretti; sonra bunları böldü ve halka dağıtımaları için öğrencilerine verdi. <sup>17</sup> Herkes yiyip doydular. Artakalan parçalardan on iki sepet dolusu toplandı.

*Petrus'un Mesih'i Tanıması*

(*Mat.16:13-28; Mar.8:27-9:1*)

<sup>18</sup> Bir gün İsa tek başına dua ediyordu, öğrencileri de yanındaydı. İsa onlara, “Halk benim kim olduğumu söylüyor?” diye sordu.

19 Şöyle yanıtladılar: “Vaftizci Yahya diyorlar. Ama kimi İlyas, kimi de eski peygamberlerden biri dirilmiş, diyor.”

20 İsa onlara, “Siz ne dersiniz” dedi, “Sizce ben kimim?”

Petrus, “Sen Tanrı'nın Mesihi'sin\*” yanıtını verdi.

21 İsa, onları uyararak bunu hiç kimseye söylememelerini buyurdu. 22 İnsanoğlu'nun\* çok acı çekmesi, ileri gelenler, başkâhinler ve din bilginlerince reddedilmesi, öldürülmesi ve üçüncü gün dirilmesi gerektiğini söyledi. 23 Sonra hepsine, “Ardından gelmek isteyen kendini inkâr etsin, her gün çarmihini yüklenip beni izlesin” dedi, 24 “Canını kurtarmak isteyen onu yitirecek, canını benim uğruma yitiren ise onu kurtaracaktır. 25 İnsan bütün dünyayı kazanıp da canını yitirirse, canından olursa, bunun kendisine ne yararı olur? 26 Kim benden ve benim sözlerimden utanırsa, İnsanoğlu da kendisinin, Babası'nın ve kutsal meleklerin görkemi içinde geldiğinde o kişiden utanacaktır. 27 Size gerçeği söyleyeyim, burada bulunanlar arasında, Tanrı'nın Egemenliği'ni görmeden ölümü tatmayacak olanlar var.”

*İsa'nın Görünümü Değişiyor  
(Mat.17:1-8; Mar.9:2-8)*

28 Bu sözleri söyledikten yaklaşık sekiz gün sonra İsa, yanına Petrus, Yuhanna ve Yakup'u alarak dua

9:19 Mat.14:1-2; Mar.6:14-15; Luk.9:7-8

9:20 Yu.6:68-69

9:23 Mat.10:38; Luk.14:27

9:24 Mat.10:39; Luk.17:33; Yu.12:25

9:28 2Pe.1:17-18

etmek üzere dağa çıktı. <sup>29</sup> İsa dua ederken yüzünün görünümünü deðişti, giysileri şimşek gibi parıldayan bir beyazlığa büründü. <sup>30-31</sup> O anda görkem içinde beliren iki kişi İsa'yla konuşmaya başladılar. Bunlar Musa ile İlyas'tı. İsa'nın yakında Yeruşalim'de gerçekleşecek olan ayrılışını\* konuşuyorlardı.

<sup>32</sup> Petrus ile yanındakilerin üzerine uyku çökmüştü. Ama uykuları iyice dağılıncaya İsa'nın görkemini ve yanında duran iki kişiyi gördüler.

<sup>33</sup> Bunlar İsa'nın yanından ayrılırken Petrus İsa'ya, "Efendimiz" dedi, "Burada bulunmamız ne iyi oldu! Üç çardak kuralım: Biri sana, biri Musa'ya, biri de İlyas'a." Aslında ne söylediğinin farkında değildi.

<sup>34</sup> Petrus daha bunları söylerken bir bulut gelip onlara gölge saldı. Bulut onları sarınca korktular.

<sup>35</sup> Buluttan gelen bir ses, "Bu benim Oğlum'dur, seçilmiş Olan'dır. O'nu dinleyin!" dedi. <sup>36</sup> Ses kesilince İsa'nın tek başına olduğu görüldü. Öğrenciler bunu gizli tuttular ve o günlerde hiç kimseye gördüklerinden söz etmediler.

### *Cinli Bir Çocuğun İyileştirilmesi* (Mat.17:14-23; Mar.9:14-32)

<sup>37</sup> Ertesi gün dağdan indikleri zaman, İsa'yı büyük bir kalabalık karşıladı. <sup>38</sup> Kalabalığın içinden bir adam, "Öğretmenim" diye seslendi, "Yalvarırım, oğlumu bir gör, o tek çocuğumdur. <sup>39</sup> Bir ruh onu yakalıyor, o da birdenbire çığlık atıyor. Ruh onu,

---

\* **9:30-31** "Ayrılış": Ölüm. **9:35** Yşa.42:1; Mat.3:17; 12:18; Mar.1:11; 14:13-15

ağzından köpükler gelene dek şiddetle sarsıyor. Bedenini yara bere içinde bırakarak güçbela ayrılıyor. <sup>40</sup> Ruhu kovmaları için öğrencilerine yalvardım, ama başaramadılar.”

<sup>41</sup> İsa şöyle karşılık verdi: “Ey imansız ve sapmış kuşak! Sizinle daha ne kadar kalıp size katlanacağım? Oğlunu buraya getir.”

<sup>42</sup> Çocuk daha İsa'ya yaklaşırken cin onu yere vurup şiddetle sarstı. Ama İsa kötü ruhu azarladı, çocuğu iyileştirerek babasına geri verdi. <sup>43-44</sup> Herkes Tanrı'nın büyük gücüne şaşırıp kaldı.

### *İsa Ölüp Dirileceğini Tekrar Bildiriyor* (Mat.17:22-23; Mar.9:30-32)

Herkes İsa'nın bütün yaptıkları karşısında hayret içindeyken, İsa öğrencilerine, “Şu sözlerime iyice kulak verin” dedi. “İnsanoğlu\*, insanların eline teslim edilecek.” <sup>45</sup> Onlar bu sözü anlamadılar. Sözü kavramasınlar diye anlamı kendilerinden gizlenmişti. Üstelik İsa'ya bu sözle ilgili soru sormaktan korkuyorlardı.

### *En Büyük Kim?* (Mat.18:1-5; Mar.9:33-40)

<sup>46</sup> Öğrenciler, aralarında kimin en büyük olduğunu tartışmaya başladılar. <sup>47-48</sup> Akıllarından geçeni bilen İsa, küçük bir çocuğu tutup yanına çekti ve onlara şöyle dedi: “Bu çocuğu benim adım uğruna kabul eden, beni kabul etmiş olur. Beni kabul eden de beni göndereni kabul etmiş olur. Aranızda en küçük kim ise, işte en büyük odur.”

49 Yuhanna buna karşılık, “Efendimiz” dedi, “Senin adınla cin kovan birini gördük, ama biz-imle birlikte seni izlemediği için ona engel olmaya çalıştık.”

50 İsa, “Ona engel olmayın!” dedi. “Size karşı olmayan, sizden yanadır.”

### *Samiriyeliler İsa'yı İstemiyor*

51 Göğe alınacağı gün yaklaşınca İsa, kararlı adımlarla Yerus alim'e doğru yola  ıktı. 52 Kendi önünden haberciler gönderdi. Bunlar, kendisi için hazırlık yapmak üzere gidip Samiriyeliler'e\* ait bir köye girdiler. 53 Ama Samiriyeliler İsa'yı kabul etmediler.  nk  Yerus alim'e doğru gidiyordu. 54 öğrencilerden Yakup'la Yuhanna bunu görünce, “Rab, bunları yok etmek için bir buyrukla gökten ateş yağdırmamızı ister misin?” dediler.

55 Ama İsa dönüp onları azarladı. 56 Sonra† başka bir köye gittiler.

### *İsa'yı İzlemenin Bedeli (Mat.8:19-22)*

57 Yolda giderlerken bir adam İsa'ya, “Nereye gidersen, senin ardından geleceğim” dedi.

58 İsa ona, “Tilkilerin ini, kuşların yuvası var, ama İnsanoğlu'nun başını yaslayacak bir yeri yok” dedi.

---

† 9:56 Bazı Grekçe elyazmalarında 54-56 ayetleri şöyle geçer: ...“ ‘Rab, İlyas'ın yaptığı gibi, bunları yok etmek için bir buyrukla gökten ateş yağdırmamızı ister misin?’ dediler. 55 Ama İsa dönüp onları azarladı ve şöyle dedi: ‘Siz hangi ruha ait olduğunuzu bilmiyorsunuz. 56  nk  İnsanoğlu insanları yok etmeye değil, kurtarmaya geldi.’ Sonra...”

59 Bir başkasına, “Ardımdan gel” dedi.

Adam ise, “İzin ver, önce gidip babamı gömeyim” dedi.

60 İsa ona şöyle dedi: “Bırak ölüleri, kendi ölülerini kendileri gömsün. Sen gidip Tanrı'nın Egemenliği'ni duyur.”

61 Bir başkası, “Ya Rab” dedi, “Senin ardından geleceğim ama, izin ver, önce evimdekilerle vedalaşayım.”

62 İsa ona, “Sabanı tutup da geriye bakan, Tanrı'nın Egemenliği'ne layık değildir” dedi.

## 10

### *Yetmişler'in Görevlendirilmesi*

1 Bu olaylardan sonra Rab yetmiş\* kişi daha görevlendirdi. Bunları ikişer ikişer, kendisinin gideceği her kente, her yere kendi önünden gönderdi. 2 Onlara, “Ürün bol, ama işçi az” dedi, “Bu nedenle ürünün sahibi Rab'be yalvarın, ürününü kaldıracak işçiler göndersin. 3 Haydi gidin! İşte, sizi kuzular gibi kurtların arasına gönderiyorum. 4 Yanınıza ne kese, ne torba, ne de çarık alın. Yolda hiç kimseye selamlaşmayın. 5 Hangi eve girerseniz, önce, ‘Bu eve esenlik olsun!’ deyin. 6 Orada esenliksever biri varsa, dilediğiniz esenlik onun üzerinde kalacak; yoksa, size dönecektir. 7 Girdiğiniz evde kalın, size ne verirlerse onu yiyip için. Çünkü işçi ücretini hak eder. Evden eve taşınmayın.

\* **10:1** “Yetmiş”: Bazı Grekçe elyazmalarında “Yetmiş iki”.

8 “Bir kente girdiğinizde sizi kabul ederlerse, önünüze konulani yişin. 9 Orada bulunan hastaları iyileştirin ve kendilerine, ‘Tanrı'nın Egemenliğı size yaklaştı’ deyin. 10-11 Ama bir kente girdiğinizde sizi kabul etmezlerse, o kentin cad-delerine çıkıp şöyle deyin: ‘Kentinizden ayaklarımızda kalan tozu bile size karşı silkiyoruz. Yine de şunu bilin ki, Tanrı'nın Egemenliğı yaklaştı.’ 12 Size şunu söyleyeyim, yargı günü o kentin hali Sodom Kenti'nin halinden beter olacaktır.

13 “Vay haline, ey Horazin! Vay haline, ey Beytsayda! Sizlerde yapılan mucizeler Sur ve Sayda'da yapılmış olsaydı, çoktan çul kuşanıp kül içinde oturarak tövbe etmiş olurlardı. 14 Ama yargı günü sizin haliniz Sur ve Sayda'nın halinden beter olacaktır. 15 Ya sen, ey Kefarnahum, göğe mi çıkarılacaksın? Hayır, ölüler diyarına indirileceksin!

16 “Sizi dinleyen beni dinlemiş olur, sizi reddeden beni reddetmiş olur. Beni reddeden de beni göndereni reddetmiş olur.”

17 Yetmişler sevinç içinde döndüler. “Ya Rab” dediler, “Senin adını andığımızda cinler bile bize boyun eğiyor.”

18 İsa onlara şöyle dedi: “Şeytan'ın gökten yıldırım gibi düştüğünü gördüm. 19 Ben size, yılanları ve akrepleri ayak altında ezmek ve düşmanın bütün gücünü alt etmek için yetki verdim. Hiçbir şey size zarar vermeyecektir. 20 Bununla birlikte, ruhların size boyun eğmesine sevinmeyin, adlarınızın gökte yazılmış olmasına sevinin.”



21 O anda İsa Kutsal Ruh'un etkisiyle coşarak şöyle dedi: “Baba, yerin ve göğün Rabbi! Bu gerçekleri bilge ve akıllı kişilerden gizleyip küçük çocuklara açtığın için sana şükrederim. Evet Baba, senin isteğin buydu.

22 “Babam her şeyi bana teslim etti. Oğul'un kim olduğunu Baba'dan başka kimse bilmez. Baba'nın kim olduğunu da Oğul'dan ve Oğul'un O'nu tanıtmak istediği kişilerden başkası bilmez.”

23 Sonra öğrencilerine dönüp özel olarak şöyle dedi: “Sizin gördüklerinizi gören gözlere ne mutlu! 24 Size şunu söyleyeyim, nice peygamberler, nice krallar sizin gördüklerinizi görmek istediler, ama göremediler. Sizin işittiklerinizi işitmek istediler, ama işitemediler.”

### *İyi Samiriyeli*

25 Bir Kutsal Yasa uzmanı İsa'yı denemek amacıyla gelip şöyle dedi: “Öğretmenim, sonsuz yaşamı miras almak için ne yapmalıyım?”

26 İsa ona, “Kutsal Yasa'da ne yazılmıştır?” diye sordu. “Orada ne okuyorsun?”

27 Adam şöyle karşılık verdi: “Tanrının Rab'bi bütün yüreğinle, bütün canınla, bütün gücünle ve bütün aklınla seveceksin. Komşunu da kendin gibi seveceksin.”

28 İsa ona, “Doğru yanıt verdin” dedi. “Bunu yap ve yaşayacaksın.”

29 Oysa adam kendini haklı çıkarmak isteyerek İsa'ya, “Peki, komşum kim?” dedi.

30 İsa şöyle yanıt verdi: “Adamın biri Yeruslm'den Eriha'ya inerken haydutların eline düştü. Onu soyup dövdüler, yarı l bırakıp gittiler.

31 Bir rastlantı olarak o yoldan bir kâhin geçiyordu. Adamı görünce yolun öbür yanından geçip gitti.

32 Bir Levili de oraya varıp adamı görünce aynı Şekilde geçip gitti. 33 O yoldan geçen bir Samiriyeli ise adamın bulunduğu yere gelip onu görünce,

yüreği sızladı. 34 Adamın yanına gitti, yaralarının üzerine yağla Şarap dökerek sardı. Sonra adamı kendi hayvanına bindirip hana götürdü, onunla ilgilendi. 35 Ertesi gün iki dinar çıkararak hancıya verdi. ‘Ona iyi bak’ dedi, ‘Bundan fazla ne harcarsan, dnŕmde sana öderim.’

36 “Sence bu  kiŕiden hangisi haydutlar arasına dŕŕen adama komŕu gibi davrandı?”

37 Yasa uzmanı, “Ona acıyıp yardım eden” dedi.

İsa, “Git, sen de öyle yap” dedi.

### *İsa, Marta ve Meryem'in Evinde*

38 İsa, ğrencileriyle birlikte yola devam edip bir köye girdi. Marta adında bir kadın İsa'yı evinde konuk etti. 39 Marta'nın Meryem adındaki kızkardeŕi, Rab'bin ayakları dibine oturmuŕ O'nun konuŕmasını dinliyordu. 40 Marta ise iŕlerinin çokluğundan ötürü telaŕ içindeydi. İsa'nın yanına gelerek, “Ya Rab” dedi, “Kardeŕimin beni hizmet iŕlerinde yalnız bırakmasına aldrmıyor musun? Ona söyle de bana yardım etsin.”

41 Rab ona ŕu karŕılıđı verdi: “Marta, Marta, sen çok ŕey için kaygılanıp telaŕlanıyorsun. 42 Oysa

gerekli olan tek bir şey vardır. Meryem iyi olanı seçti ve bu kendisinden alınmayacak.”

## 11

### *Nasıl Dua Etmeli* (Mat.6:9-13; 7:7-11)

<sup>1</sup> İsa bir yerde dua ediyordu. Duasını bitirince öğrencilerinden biri, “Ya Rab” dedi, “Yahya'nın kendi öğrencilerine öğrettiği gibi sen de bize dua etmesini öğret.”

<sup>2</sup> İsa onlara, “Dua ederken şöyle söyleyin” dedi:

“Baba, adın kutsal kılınsın.  
Egemenliğin gelsin.

<sup>3</sup> Her gün bize gündelik ekmeğimizi ver.

<sup>4</sup> Günahlarımızı bağışla.

Çünkü biz de bize karşı suç işleyen herkesi  
bağışlıyoruz.

Ayartılmamıza izin verme.”

<sup>5-7</sup> Sonra şöyle dedi: “Sizlerden birinin bir arkadaşı olur da gece yarısı ona gidip, ‘Arkadaş, bana üç ekmeğe ödünç ver. Bir arkadaşım yoldan geldi, önüne koyacak bir şeyim yok’ derse, öbürü içerden, ‘Beni rahatsız etme! Kapı kilitli, çocuklarım da yanımda yatıyor. Kalkıp sana bir şey veremem’ der mi hiç? <sup>8</sup> Size şunu söyleyeyim, arkadaşlık gereği kalkıp ona istediğini vermese bile, adamın yüzüzlüğünden ötürü kalkar, ihtiyacı neyse ona verir.

<sup>9</sup> “Ben size şunu söyleyeyim: Dileyin, size verilecek; arayın, bulacaksınız; kapıyı çalın, size

açılacaktır. <sup>10</sup> Çünkü her dileyen alır, arayan bulur, kapı çalana açılır.

<sup>11</sup> “Aranızda hangi baba, ekmek isteyen oğluna taş verir? Ya da balık isterse balık yerine yılan verir? <sup>12</sup> Ya da yumurta isterse ona akrep verir? <sup>13</sup> Sizler kötü yürekli olduğunuz halde çocuklarınıza güzel armağanlar vermeyi biliyorsanız, gökteki Baba'nın, kendisinden dileyenlere Kutsal Ruh'u vereceği çok daha kesin değil mi?”

*İsa ve Baalzevul*  
(*Mat.12:22-30; Mar.3:20-27*)

<sup>14</sup> İsa adamın birinden dilsiz bir cini kovuyordu. Cin çıkınca adamın dili çözül­dü. Halk hayret içinde kaldı. <sup>15</sup> Ama içlerinden bazıları, “Cinleri, cinlerin önderi Baalzevul'un\* gücüyle kovuyor” dediler. <sup>16</sup> Bazıları ise O'nu denemek amacıyla gökten bir belirti göstermesini istediler.

<sup>17</sup> Onların ne düşündüğünü bilen İsa şöyle dedi: “Kendi içinde bölünen ülke yıkılır, kendi içinde bölünen ev çöker. <sup>18</sup> Şeytan da kendi içinde bölünmüşse, onun egemenliği nasıl ayakta kalabilir? Siz, benim Baalzevul'un gücüyle cinleri kovduğumu söylüyorsunuz. <sup>19</sup> Eğer ben cinleri Baalzevul'un gücüyle kovuyorsam, sizin adamlarınız kimin gücüyle kovuyor? Sizi bu durumda kendi adamlarınız yargılayacak. <sup>20</sup> Ama ben cinleri Tanrı'nın eliyle kovuyorsam, Tanrı'nın Egemenliği üzerinize gelmiş demektir.

<sup>21</sup> “Tepeden tırnağa silahlanmış güçlü bir adam kendi evini koruduğu sürece, malları güvenlik

içinde olur. <sup>22</sup> Ne var ki, ondan daha güçlü biri saldırıp onu alt ettiğinde güvendiği bütün silahları elinden alır ve mallarını yağmalayarak bölüştürür. <sup>23</sup> Benden yana olmayan bana karşıdır, benimle birlikte toplamayan dağıtıyor demektir.

<sup>24</sup> “Kötü ruh insandan çıkınca kurak yerlerde dolanıp huzur arar. Bulamayınca da, ‘Çıktığım eve, kendi evime döneyim’ der. <sup>25</sup> Eve gelince orayı süpürülmüş, düzeltilmiş bulur. <sup>26</sup> Bunun üzerine gider, kendisinden kötü yedi ruh daha alır ve eve girip yerleşirler. Böylece o kişinin son durumu ilkinden beter olur.”

<sup>27</sup> İsa bu sözleri söylerken kalabalığın içinden bir kadın O'na, “Ne mutlu seni taşımış olan rahme, emzirmiş olan memelere!” diye seslendi.

<sup>28</sup> İsa, “Daha doğrusu, ne mutlu Tanrı'nın sözünü dinleyip uygulayanlara!” dedi.

### *Yunus'un Belirtisi* (Mat.12:38-42)

<sup>29</sup> Çevredeki kalabalık büyürken İsa konuşmaya başladı. “Şimdiki kuşak kötü bir kuşaktır” dedi. “Doğüstü bir belirti istiyor, ama ona Yunus'un belirtisinden başka bir belirti gösterilmeyecek. <sup>30</sup> Yunus nasıl Ninova halkına bir belirti olduysa, İnsanoğlu da bu kuşak için öyle olacaktır. <sup>31</sup> Güney Kraliçesi, yargı günü bu kuşağın adamlarıyla birlikte kalkıp onları yargılayacak. Çünkü kraliçe, Süleyman'ın bilgece sözlerini dinlemek için dünyanın ta öbür ucundan gelmişti. Bakın, Süleyman'dan daha üstün olan buradadır. <sup>32</sup>

Ninova halkı, yargı günü bu kuşakla birlikte kalkıp bu kuşağı yargılayacak. Çünkü Ninovalılar, Yunus'un çağrısı üzerine tövbe ettiler. Bakın, Yunus'tan daha üstün olan buradadır.”

*Bedenin Işığı*  
(Mat.5:15; 6:22-23)

<sup>33</sup> “Hiç kimse kandil yakıp onu gizli yere ya da tahıl ölçeğinin altına koymaz. Tersine, içeri girenler ışığı görsünler diye onu kandilliğe koyar. <sup>34</sup> Bedenin ışığı gözdür. Gözün sağlamsa, bütün bedenin de aydınlık olur. Gözün bozüksa, bedenin de karanlık olur. <sup>35</sup> Öyleyse dikkat et, sendeki ‘ışık’ karanlık olmasın. <sup>36</sup> Eğer bütün bedenin aydınlık olur ve hiçbir yanı karanlık kalmazsa, kandilin seni ışınlarıyla aydınlattığı zamanki gibi, bedenin tümünden aydınlık olur.”

*Vay Halinize, Ferisiler!*  
(Mat.23:1-36; 12:38-40)

<sup>37</sup> İsa konuşmasını bitirince bir Ferisi O'nu evine yemeğe çağırdı. O da içeri girerek sofraya oturdu. <sup>38</sup> İsa'nın yemekten önce yıkanmadığını gören Ferisi şaşıtı.

<sup>39</sup> Rab ona şöyle dedi: “Siz Ferisiler, bardağın ve tabağın dışını temizlersiniz, ama içiniz açgözlülük ve kötülükle doludur. <sup>40</sup> Ey akılsızlar! Dışı yaparla içi yapan aynı değil mi? <sup>41</sup> Siz kaplarınızın içindekini\* sadaka olarak verin, o zaman sizin için her şey temiz olur.

**11:33** Mar.4:21; Luk.8:16  
Grekçe “İçtekileri”.

\* **11:41** “Kaplarınızın içindekini”:

<sup>42</sup> “Ama vay halinize, ey Ferisiler! Siz nenenin, sedefotunun ve her tür sebzenin ondalığını verirsiniz de, adaleti ve Tanrı sevgisini ihmal edersiniz. Ondalık vermeyi ihmal etmeden esas bunları yerine getirmeniz gerekirdi. <sup>43</sup> Vay halinize, ey Ferisiler! Havralarda en seçkin yerlere kurulmaya, meydanlarda selamlanmaya bayılırsınız. <sup>44</sup> Vay halinize! İnsanların, farkında olmadan üzerlerinde gezindiği belirsiz mezarlara benziyorsunuz.”

<sup>45</sup> Kutsal Yasa uzmanlarından biri söz alıp İsa'ya, “Öğretmenim, bunları söylemekle bize de hakaret etmiş oluyorsun” dedi.

<sup>46</sup> İsa, “Sizin de vay halinize, ey Yasa uzmanları!” dedi. “İnsanlara taşınması güç yükler yüklersiniz, kendiniz ise bu yükleri kaldırmak için parmağınızı bile kıpırdatmazsınız. <sup>47</sup> Vay halinize! Peygamberlerin anıtlarını yaparsınız, oysa onları sizin atalarınız öldürmüştür. <sup>48</sup> Böylelikle atalarınızın yaptıklarına tanıklık ederek bunları onaylamış oluyorsunuz. Çünkü onlar peygamberleri öldürdüler, siz de anıtlarını yapıyorsunuz. <sup>49</sup> İşte bunun için Tanrı'nın Bilgeliği şöyle demiştir: ‘Ben onlara peygamberler ve elçiler göndereceğim, bunlardan kimini öldürecek, kimine zulmedecekler.’ <sup>50-51</sup> Böylece bu kuşak, Habil'in kanından tutun da, sunakla tapınak arasında öldürülen Zekeriya'nın kanına değin, dünyanın kuruluşundan beri akıtılan bütün peygamberlerin kanından sorumlu tutulacaktır. Evet, size söylüyorum, bu kuşak sorumlu

tutulacaktır. <sup>52</sup> Vay halinize, ey Yasa uzmanları! Bilgi kapısının anahtarını alıp götürdünüz. Kendiniz bu kapıdan girmediniz, girmek isteyenlere de engel oldunuz.”

<sup>53</sup> İsa oradan ayrılınca, din bilginleriyle Ferisiler O'nu şiddetle sıkıştırarak birçok konuda ağzını aramaya başladılar. <sup>54</sup> Ağzından çıkacak bir sözle O'nu tuzağa düşürmek için fırsat kolluyorlardı.

## 12

### *Uyarılar ve Teşvikler* (Mat.10:26-31)

<sup>1</sup> O sırada halktan binlerce kişi birbirlerini ezercesine toplanmıştı. İsa önce kendi öğrencilerine şunları söylemeye başladı: “Ferisiler'in mayasından –yani, ikiyüzlülükten– kaçının. <sup>2</sup> Örtülü olup da açığa çıkarılmayacak, gizli olup da bilinmeyecek hiçbir şey yoktur. <sup>3</sup> Bunun için karanlıkta söylediğiniz her söz gün ışığında duyulacak, kapalı kapılar ardında kulağa fısıldadıklarınız damlardan duyurulacaktır.

<sup>4</sup> “Siz dostlarıma söylüyorum, bedeni öldüren, ama ondan sonra başka bir şey yapamayanlardan korkmayın. <sup>5</sup> Kimden korkmanız gerektiğini size açıklayayım: Kişiyi öldürdükten sonra cehenneme atma yetkisine sahip olan Tanrı'dan korkun. Evet, size söylüyorum, O'ndan korkun. <sup>6</sup> Beş serçe iki meteliğe satılmıyor mu? Ama bunlardan bir teki bile Tanrı katında unutulmuş değildir. <sup>7</sup> Nitekim



başınızdaki bütün saçlar bile sayılıdır. Korkmayın, siz birçok serçeden daha değerlisiniz.

8 “Size şunu söyleyeyim, insanların önünde beni açıkça kabul eden herkesi, İnsanoğlu da Tanrı'nın melekleri önünde açıkça kabul edecek. 9 Ama kim beni insanlar önünde inkâr ederse, kendisi de Tanrı'nın melekleri önünde inkâr edilecek. 10 İnsanoğlu'na karşı bir söz söyleyen herkes bağışlanacak. Oysa Kutsal Ruh'a küfreden bağışlanmayacaktır.

11 “Sizi havra topluluklarının, yöneticilerin ve yetkililerin önüne çıkardıklarında, ‘Kendimizi neyle, nasıl savunacağız?’ ya da, ‘Ne söyleyeceğiz?’ diye kaygılanmayın. 12 Kutsal Ruh o anda size ne söylemeniz gerektiğini öğretecektir.”

### *Zengin Budala*

13 Kalabalığın içinden biri İsa'ya, “Öğretmenim, kardeşime söyle de mirası benimle paylaşsın” dedi.

14 İsa ona şöyle dedi: “Ey adam! Kim beni üzerinizde yargıç ya da hakem yaptı?” 15 Sonra onlara, “Dikkatli olun!” dedi. “Her türlü açgözlülüğten sakının. Çünkü insanın yaşamı, malının çokluğuna bağlı değildir.”

16 İsa onlara şu benzetmeyi anlattı: “Zengin bir adamın toprakları bol ürün verdi. 17 Adam kendi kendine, ‘Ne yapacağım? Ürünlerimi koyacak yerim yok’ diye düşündü. 18 Sonra, ‘Şöyle yapacağım’ dedi. ‘Ambarlarımı yıkıp daha büyüklerini yapacağım, bütün tahıllarımı ve mallarımı oraya yığacağım. 19 Kendime, ey canım,

12:10 Mat.12:32; Mar.3:29

12:11 Mat.10:19-20; Mar.13:11;

Luk.21:14-15

yıllarca yetecek kadar bol malın var. Rahatına bak, ye, iç, yaşamın tadını çıkar diyeceğim.’

<sup>20</sup> “Ama Tanrı ona, ‘Ey akılsız!’ dedi. ‘Bu gece canın senden istenecek. Biriktirdiğin bu şeyler kime kalacak?’

<sup>21</sup> “Kendisi için servet biriktiren, ama Tanrı katında zengin olmayan kişinin sonu böyle olur.”

*Kaygılanmayın*  
(Mat.6:25-34)

<sup>22</sup> İsa öğrencilerine şöyle dedi: “Bu nedenle size şunu söylüyorum: ‘Ne yiyeceğiz?’ diye canınız için, ‘Ne giyeceğiz?’ diye bedeniniz için kaygılanmayın.

<sup>23</sup> Can yiyecekten, beden de giyecekten daha önemlidir. <sup>24</sup> Kargalara bakın! Ne eker, ne biçerler; ne kilerleri, ne ambarları vardır. Tanrı yine de onları doyurur. Siz kuşlardan çok daha değerlisiniz! <sup>25</sup> Hangi biriniz kaygılanmakla ömrünü bir anlık\* uzatabilir? <sup>26</sup> Bu küçücük işe bile gücünüz yetmediğine göre, öbür konularda neden kaygılanıyorsunuz?

<sup>27</sup> “Zambakların nasıl büyüdüğüne bakın! Ne çalışırlar, ne de iplik eğirirler. Ama size şunu söyleyeyim, bütün görkemine karşın Süleyman bile bunlardan biri gibi giyinmiş değildi. <sup>28</sup> Ey kıt imanlılar, bugün var olup yarın ocağa atılacak olan kır otunu böyle giydiren Tanrı'nın sizi de giydireceği çok daha kesindir. <sup>29</sup> ‘Ne yiyeceğiz, ne içeceğiz?’ diye düşünüp tasalanmayın. <sup>30</sup> Dünya ulusları hep bu şeylerin peşinden giderler. Oysa Babanız, bunlara gereksinmeniz olduğunu bilir.

\* **12:25** “Ömrünü bir anlık” ya da “Boyunu bir arşın”. **12:27**  
1Kr.10:4-7; 2Ta.9:3-6

<sup>31</sup> Siz O'nun egemenliğinin ardından gidin, o zaman size bunlar da verilecektir.

<sup>32</sup> “Korkma, ey küçük sürü! Çünkü Babanız, egemenliği size vermeyi uygun gördü. <sup>33</sup> Mallarınızı satın, sadaka olarak verin. Kendinize eskimeyen keseler, göklerde tükenmeyen bir hazine edinin. Orada ne hırsız ona yaklaşır, ne de güve onu yer. <sup>34</sup> Hazineniz neredeyse, yüreğiniz de orada olacaktır.”

### *Uyanık ve Hazırlıklı Olun*

*(Mat.10:34-36; 24:42-51; Mar.10:38; 13:34-36)*

<sup>35</sup> “Kuşaklarınız belinizde bağlı ve kandilleriniz yanar durumda hazır olun. <sup>36</sup> Düşün şenliğinden dönecek olan efendilerinin gelip kapıyı çaldığı an kapıyı açmak için hazır bekleyen köleler gibi olun. <sup>37</sup> Efendileri geldiğinde uyanık bulunan kölelere ne mutlu! Size doğrusunu söyleyeyim, efendileri beline kuşağını bağlayacak, kölelerini sofraya oturacak ve gelip onlara hizmet edecek. <sup>38</sup> Efendi gecenin ister ikinci, ister üçüncü nöbetinde† gelsin, uyanık bulacağı kölelere ne mutlu! <sup>39</sup> Ama şunu bilin ki, ev sahibi, hırsızın hangi saatte geleceğini bilse, evinin soyulmasına fırsat vermez. <sup>40</sup> Siz de hazır olun. Çünkü İnsanoğlu beklemediğiniz saatte gelecektir.”

<sup>41</sup> Petrus, “Ya Rab” dedi, “Bu benzetmeyi bizim için mi anlatıyorsun, yoksa herkes için mi?”

<sup>42</sup> Rab de şöyle dedi: “Efendinin, uşaklarına vaktinde azık vermek için başlarına atadığı güvenilir ve akıllı kâhya kimdir? <sup>43</sup> Efendisi eve

---

**12:35** Mat.25:1-13 † **12:38** “Nöbet”: Bkz. Sözlük, “Saat”.

döndüğünde işinin başında bulacağı o köleye ne mutlu! <sup>44</sup> Size gerçeği söyleyeyim, efendisi onu bütün malının üzerinde yetkili kılacak. <sup>45-46</sup> Ama o köle içinden, ‘Efendim gecikiyor’ der, kadın ve erkek hizmetkârları dövmeye, yiyip içip sarhoş olmaya başlarsa, efendisi, onun beklemediği günde, ummadığı saatte gelecek, onu şiddetle cezalandırıp imansızlarla bir tutacaktır.

<sup>47</sup> “Efendisinin isteğini bilip de hazırlık yapmayan, onun isteğini yerine getirmeyen köle çok dayak yiyecek. <sup>48</sup> Oysa bilmeden dayağı hak eden davranışlarda bulunan, az dayak yiyecek. Kime çok verilmişse, ondan çok istenecek. Kime çok şey emanet edilmişse, kendisinden daha fazlası istenecektir.

<sup>49</sup> “Ben dünyaya ateş yağdırmaya geldim. Keşke bu ateş daha şimdiden alevlenmiş olsaydı! <sup>50</sup> Katlanmam gereken bir vaftiz var. Bu vaftiz gerçekleşinceye dek nasıl da sıkıntı çekiyorum!† <sup>51</sup> Yeryüzüne barış getirmeye mi geldiğimi sanıyorsunuz? Size hayır diyorum, ayrılık getirmeye geldim. <sup>52</sup> Bundan böyle bir evde beş kişi, ikiye karşı üç, üçe karşı iki bölünmüş olacak. <sup>53</sup> Baba oğluna karşı, oğul babasına karşı, anne kızına karşı, kız annesine karşı, kaynana gelinine karşı, gelin kaynanasına karşı olacaktır.”

*Belirtileri Anlamak*  
(Mat.5:25-26; 16:2-3)

<sup>54</sup> İsa halka şunları da söyledi: “Batıda bir bulutun yükseldiğini görünce siz hemen, ‘Sağanak

† **12:50** Bu ayette İsa vaftiz diye çarşıdaki ölümünden söz etmektedir. **12:53** Mik.7:6

geliyor' diyorsunuz, ve öyle oluyor. <sup>55</sup> Rüzgarın güneyden estiğini görünce, 'Çok sıcak olacak' diyorsunuz, ve öyle oluyor. <sup>56</sup> Sizi ikiyüzlüler! Yeryüzünün ve gökyüzünün görünümünden bir anlam çıkarabiliyorsunuz da, şimdiki zamanın anlamını nasıl oluyor da çıkaramıyorsunuz?

<sup>57</sup> "Doğru olana neden kendiniz karar vermiyorsunuz? <sup>58</sup> Sizden davacı olanla birlikte yargıca giderken, yolda onunla anlaşmak için elinizden geleni yapın. Yoksa o sizi yargıcın önüne sürükler, yargıç gardiyanın eline verir, gardiyan da sizi hapse atar. <sup>59</sup> Size şunu söyleyeyim, borcunuzun son kuruşunuŞ ödemedikçe oradan asla çıkamazsınız."

## 13

### *Tövbe Ediniz*

<sup>1</sup> O sırada bazı kişiler gelip İsa'ya bir haber getirdiler. Pilatus'un nasıl bazı Celileliler'i öldürüp kanlarını kendi kestikleri kurbanların kanına kattığını anlattılar. <sup>2</sup> İsa onlara şöyle karşılık verdi: "Böyle acı çeken bu Celileliler'in, bütün öbür Celileliler'den daha günahlı olduğunu mu sanıyorsunuz? <sup>3</sup> Size hayır diyorum. Ama tövbe etmezseniz, hepiniz böyle mahvolacaksınız. <sup>4</sup> Ya da, Şiloah'taki kule üzerlerine yıkılınca ölen o on sekiz kişinin, Yeruşalim'de yaşayan öbür insanların hepsinden daha suçlu olduğunu mu sanıyorsunuz? <sup>5</sup> Size hayır diyorum. Ama tövbe etmezseniz, hepiniz böyle mahvolacaksınız."

---

Ş 12:59 "Kuruş": Grekçe "Lepton" (bkz. Birimler Cetveli).

### *Meyve Vermeyen Ağaç*

<sup>6</sup> İsa şu benzetmeyi anlattı: “Adamın birinin bağında dikili bir incir ağacı vardı. Adam gelip ağaçta meyve aradı, ama bulamadı. <sup>7</sup> Bağcıya, ‘Bak’ dedi, ‘Ben üç yıldır gelip bu incir ağacında meyve arıyorum, bulamıyorum. Onu kes. Toprağın besinini neden boş yere tüketsin?’”

<sup>8</sup> “Bağcı, ‘Efendim’ diye karşılık verdi, ‘Ağacı bir yıl daha bırak, bu arada ben çevresini kazıp gübreleyeyim. <sup>9</sup> Gelecek yıl meyve verirse, ne iyi; vermezse, onu kesersin.’”

### *Beli Bükük Bir Kadının İyileştirilmesi*

<sup>10</sup> Bir Şabat Günü İsa, havralardan birinde öğretiyordu. <sup>11</sup> On sekiz yıldır içinde hastalık ruhu bulunan bir kadın da oradaydı. İki büklüm olmuş, belini hiç doğrultamıyordu. <sup>12</sup> İsa onu görünce yanına çağırdı. “Kadın” dedi, “Hastalığından kurtuldun.” <sup>13</sup> Ellerini kadının üzerine koydu. Kadın hemen doğruldu ve Tanrı'yı yüceltmeye başladı.

<sup>14</sup> İsa'nın hastayı Şabat Günü iyileştirmesine kızan havra yöneticisi kalabalığa seslenerek, “Çalışmak için altı gün vardır” dedi. “O günler gelip iyileşin, Şabat Günü değil.”

<sup>15</sup> Rab ona şu karşılığı verdi: “Sizi ikiyüzlüler! Her biriniz Şabat Günü kendi öküzünü ya da eşeğini yemlikten çözüp suya götürmez mi? <sup>16</sup> Buna göre, Şeytan'ın on sekiz yıldır bağlı tuttuğu, İbrahim'in bir kızı olan bu kadının da Şabat Günü bu bağdan çözümlenmesi gerekmez miydi?”

17 İsa'nın bu sözleri, kendisine karşı gelenlerin hepsini utandırdı. Bütün kalabalık ise O'nun yaptığı görkemli işlerin tümünü sevinçle karşıladı.

### *Hardal Tanesi ve Maya*

(*Mat.13:31-33; Mar.4:30-32*)

18 Sonra İsa şunları söyledi: “Tanrı'nın Egemenliği neye benzer, onu neye benzeteyim? 19 Tanrı'nın Egemenliği, bir adamın bahçesine ektiği hardal tanesine benzer. Tane gelişip ağaç olur, kuşlar dallarında barınır.”

20 İsa yine, “Tanrı'nın Egemenliği'ni neye benzeteyim?” dedi. 21 “O, bir kadının üç ölçek\* una karıştırdığı mayaya benzer. Sonunda bütün hamur kabarır.”

### *Dar Kapı*

(*Mat.7:13-14,21-23*)

22 İsa köy kent dolaşarak öğretiyor, Yeruşalim'e doğru ilerliyordu. 23-24 Biri O'na, “Ya Rab” dedi, “Kurtulanların sayısı az mı olacak?”

İsa oradakilere şöyle dedi: “Dar kapıdan girmeye gayret edin. Size şunu söyleyeyim, çok kişi içeri girmek isteyecek, ama giremeyecek. 25 Ev sahibi kalkıp kapıyı kapattıktan sonra dışarıda durup, ‘Ya Rab, kapıyı aç bize!’ diyerek kapıyı vurmaya başlayacaksınız.

“O da size, ‘Kim olduğunuzu, nereden geldiğinizi bilmiyorum’ diye karşılık verecek.

26 “O zaman, ‘Biz senin önünde yiyip içtik, sen de bizim sokaklarımızda öğrettin’ demeye başlayacaksınız.

\* 13:21 “Ölçek”: Grekçe “Saton” (bkz. Birimler Cetveli).

27 “O da size şöyle diyecek: ‘Kim olduğunuzu, nereden geldiğinizi bilmiyorum. Çekilin önümden, ey kötülük yapanlar!’

28 “İbrahim'i, İshak'ı, Yakup'u ve bütün peygamberleri Tanrı'nın Egemenliği'nde, kendinizi ise dışarı atılmış gördüğünüz zaman, aranızda ağlayış ve diş gıcirtısı olacaktır. 29 İnsanlar doğudan batıdan, kuzeyden güneyden gelecek ve Tanrı'nın Egemenliği'nde sofraya oturacaklar. 30 Ve işte, sonuncu olan bazıları birinci, birinci olan bazıları da sonuncu olacak.”

*Ey Yeruslaim!*  
(Mat.23:37-39)

31 Tam o sırada bazı Ferisiler gelip İsa'ya, “Buradan ayrılıp başka yere git. Hiroides seni öldürmek istiyor” dediler.

32 İsa onlara şöyle dedi: “Gidin, o tilkiye söyleyin, ‘Bugün ve yarın cinleri kovup hastaları iyileştireceğim ve üçüncü gün hedefime ulaşacağım.’ 33 Yine de bugün, yarın ve öbür gün yoluma devam etmeliyim. Çünkü bir peygamberin Yeruslaim'in dışında ölmesi düşünülemez!

34 “Ey Yeruslaim! Peygamberleri öldüren, kendisine gönderilenleri taşıyan Yeruslaim! Tavuğun civcivlerini kanatları altına topladığı gibi ben de kaç kez senin çocuklarını toplamak istedim, ama siz istemediniz. 35 Bakın, eviniz ıssız bırakılacak! Size şunu söyleyeyim: ‘Rab'bin adıyla gelene övgüler



olsun!’ diyeceğiniz zamana dek beni bir daha görmeyeceksiniz.”

## 14

### *İsa Bir Ferisi'nin Evinde*

<sup>1</sup> Bir Şabat Günü İsa Ferisiler'in ileri gelenlerinden birinin evine yemek yemeye gitti. Herkes O'nu dikkatle gözlüyordu. <sup>2</sup> Önünde, vücudu su toplamış bir adam vardı. <sup>3</sup> İsa, Kutsal Yasa uzmanlarına ve Ferisiler'e, “Şabat Günü bir hastayı iyileştirmek Kutsal Yasa'ya uygun mudur, değil midir?” diye sordu. <sup>4</sup> Onlar ses çıkarmadılar. İsa adamı tutup iyileştirdi, sonra eve gönderdi.

<sup>5</sup> İsa onlara şöyle dedi: “Hanginiz oğlu ya da öküzü Şabat Günü kuyuya düşer de hemen çıkarmaz?” <sup>6</sup> Onlar buna hiçbir karşılık veremediler.

<sup>7-9</sup> Yemeğe çağrılanların başköşeleri seçtiğini farkedenden İsa, onlara şu benzetmeyi anlattı: “Biri seni düğüne çağırdığı zaman başköşeye kurulma. Belki senden daha saygın birini de çağırmıştır. İkinizi de çağıran gelip, ‘Yerini bu adama ver’ diyebilir. O zaman utançla kalkıp en arkaya geçersin. <sup>10</sup> Bir yere çağrıldığın zaman git, en arkada otur. Öyle ki, seni çağıran gelince, ‘Arkadaşım, daha öne buyurmaz mısın?’ desin. O zaman seninle birlikte sofrada oturan herkesin önünde onurlandırılmış olursun. <sup>11</sup> Kendini yücelten herkes alçaltılacak, kendini alçaltan yüceltilecektir.”

*Şölen Benzetmesi*  
(Mat.22:1-10)

<sup>12</sup> İsa kendisini yemeğe çağırılmış olana da şöyle dedi: “Bir öğlen ya da akşam yemeği verdiğin zaman dostlarını, kardeşlerini, akrabalarını ve zengin komşularını çağırma. Yoksa onlar da seni çağırarak karşılık verirler. <sup>13</sup> Ama ziyafet verdiğin zaman yoksulları, kötürümleri, sakatları, körleri çağır. <sup>14</sup> Böylece mutlu olursun. Çünkü bunlar sana karşılık verecek durumda değildirler. Karşılığı sana, doğru kişiler dirildiği zaman verilecektir.”

<sup>15</sup> Sofrada oturanlardan biri bunu duyunca İsa'ya, “Tanrı'nın Egemenliği'nde yemek yiyecek olana ne mutlu!” dedi.

<sup>16</sup> İsa ona şöyle dedi: “Adamın biri büyük bir şölen hazırlayıp birçok konuk çağırdı. <sup>17</sup> Şölen saati gelince davetlilere, ‘Buyurun, her şey hazır’ diye haber vermek üzere kölesini gönderdi.

<sup>18</sup> “Ne var ki, hepsi anlaşmışçasına özür dilemeye başladılar. Birincisi, ‘Bir tarla satın aldım, gidip görmek zorundayım. Rica ederim, beni hoş gör’ dedi.

<sup>19</sup> “Bir başkası, ‘Beş çift öküz aldım, onları denemeye gidiyorum. Rica ederim, beni hoş gör’ dedi.

<sup>20</sup> “Yine bir başkası, ‘Yeni evlendim, bu nedenle gelemiyorum’ dedi.

<sup>21</sup> “Köle geri dönüp durumu efendisine bildirdi. Bunun üzerine ev sahibi öfkelenerek kölesine, ‘Koş’ dedi, ‘Kentin caddelerine, sokaklarına çık; yoksulları, kötürümleri, körleri, sakatları buraya getir.’

<sup>22</sup> “Köle, ‘Efendim, buyruğun yerine getirilmiştir, ama daha yer var’ dedi.

23 “Efendisi köleye, ‘Çıkıp yolları ve çit boylarını dolaş, bulduklarını gelmeye zorla da evim olsun’ dedi. 24 ‘Size şunu söyleyeyim, ilk çağrılan o adamlardan hiçbiri benim yemeğimden tatmayacaktır.’”

*İsa'nın Öğrencileri*  
(Mat.10:37-38)

25-26 Kalabalık halk toplulukları İsa'yla birlikte yol alıyordu. İsa dönüp onlara şöyle dedi: “Biri bana gelip de babasını, annesini, karısını, çocuklarını, kardeşlerini, hatta kendi canını bile gözden çıkarmazsa\*, öğrencim olamaz. 27 Çarmıhını yüklenip ardından gelmeyen, öğrencim olamaz.

28 “Aranızdan biri bir kule yapmak isterse, bunu tamamlayacak kadar parası var mı yok mu diye önce oturup yapacağı masrafı hesap etmez mi? 29-30 Çünkü temel atıp da işi bitiremezse, durumu gören herkes, ‘Bu adam inşaata başladı, ama bitiremedi’ diyerek onunla eğlenmeye başlar.

31 “Ya da hangi kral başka bir kralla savaşa gittiğinde, üzerine yirmi bin askerle yürüyen düşmana on bin askerle karşı koyabilir miyim diye önce oturup bir değerlendirme yapmaz? 32 Eğer karşı koyamayacaksa, öbürü henüz uzaktayken elçiler gönderip barış koşullarını ister. 33 Aynı şekilde sizden kim varını yoğunu gözden çıkarmazsa, öğrencim olamaz.

\* **14:25-26** “Biri bana gelip de babasını, annesini, karısını, çocuklarını, kardeşlerini, hatta kendi canını bile gözden çıkarmazsa”: Grekçe “Biri bana gelip de babasından, annesinden, karısından, çocuklarından, kardeşlerinden, hatta kendi canından bile nefret etmezse”. **14:27** Mat.16:24; Mar.8:34; Luk.9:23

<sup>34</sup> “Tuz yararlıdır. Ama tuz tadını yitirirse, bir daha nasıl o tadı kazanabilir? <sup>35</sup> Ne toprağa, ne de gübreye yarar; onu çöpe atarlar. İşitecek kulağı olan işitsin.”

## 15

### *Kaybolan Koyun Benzetmesi*

(Mat.18:12-14)

<sup>1</sup> Bütün vergi görevlileriyle günahkârlar İsa'yı dinlemek için O'na akın ediyordu. <sup>2</sup> Ferisiler'le din bilginleri ise, “Bu adam günahkârları kabul ediyor, onlarla birlikte yemek yiyor” diye söyleniyorlardı.

<sup>3-4</sup> Bunun üzerine İsa onlara şu benzetmeyi anlattı: “Sizlerden birinin yüz koyunu olsa ve bunlardan bir tanesini kaybetse, doksan dokuzu bozkırda bırakarak kaybolanı bulana dek onun ardına düşmez mi? <sup>5-6</sup> Onu bulunca da sevinç içinde omuzlarına alır, evine döner; arkadaşlarını, komşularını çağırıp onlara, ‘Benimle birlikte sevinin, kaybolan koyunumu buldum!’ der. <sup>7</sup> Size şunu söyleyeyim, aynı şekilde gökte, tövbe eden tek bir günahkâr için, tövbeyi gereksinmeyen doksan dokuz doğru kişi için duyulandan daha büyük sevinç duyulacaktır.”

### *Kaybolan Para Benzetmesi*

<sup>8</sup> “Ya da on gümüş parası olan bir kadın bunlardan bir tanesini kaybetse, kandil yakıp evi süpürerek parayı bulana dek her tarafı dikkatle aramaz mı? <sup>9</sup> Parayı bulunca da arkadaşlarını,

komşularını çağırıp, ‘Benimle birlikte sevinin, kaybettığım parayı buldum!’ der. <sup>10</sup> Size şunu söyleyeyim, aynı şekilde Tanrı'nın melekleri de tövbe eden bir tek günahkâr için sevinç duyacaklar.”

### *Kaybolan Oğul Benzetmesi*

<sup>11</sup> İsa, “Bir adamın iki oğlu vardı” dedi. <sup>12</sup> “Bunlardan küçüğü babasına, ‘Baba’ dedi, ‘Malından payıma düşeni ver bana.’ Baba da servetini iki oğlu arasında paylaştırdı.

<sup>13</sup> “Bundan birkaç gün sonra küçük oğul her şeyini toplayıp uzak bir ülkeye gitti. Orada sefahat içinde bir yaşam sürerek varını yoğunu çarçur etti. <sup>14</sup> Delikanlı her şeyini harcadıktan sonra, o ülkede şiddetli bir kıtlık baş gösterdi, o da yokluk çekmeye başladı. <sup>15</sup> Bunun üzerine gidip o ülkenin vatan-daşlarından birinin hizmetine girdi. Adam onu, domuz gütmek üzere otlaklarına yolladı. <sup>16</sup> Delikanlı, domuzların yediği keçiboynuzlarıyla karnını doyurmaya can atıyordu. Ama hiç kimse ona bir şey vermedi.

<sup>17</sup> “Akli başına gelince şöyle dedi: ‘Babamın nice işçisinin fazlasıyla yiyeceği var, bense burada açlıktan ölüyorum. <sup>18</sup> Kalkıp babamın yanına döneceğim, ona, Baba diyeceğim, Tanrı'ya\* ve sana karşı günah işledim. <sup>19</sup> Ben artık senin oğlun olarak anılmaya layık değilim. Beni işçilerinden biri gibi kabul et.’

<sup>20</sup> “Böylece kalkıp babasının yanına döndü. Kendisi daha uzaktayken babası onu gördü, ona acıdı, koşup boynuna sarıldı ve onu öptü. <sup>21</sup> Oğlu ona,

---

\* **15:18** “Tanrı'ya”: Grekçe “Göğe”.

'Baba' dedi, 'Tanrı'ya ve sana karşı günah işledim. Ben artık senin oğlun olarak anılmaya layık değilim.'

<sup>22</sup> "Babası ise kölelerine, 'Çabuk, en iyi kaftanı getirip ona giydirin!' dedi. 'Parmağına yüzük takın, ayaklarına çarık giydirin! <sup>23</sup> Besili danayı getirip kesin, yiyelim, eğlenelim. <sup>24</sup> Çünkü benim bu oğlum ölmüştü, yaşama döndü; kaybolmuştu, bulundu.' Böylece eğlenmeye başladılar.

<sup>25</sup> "Babanın büyük oğlu ise tarladaydı. Gelip eve yaklaştığında çalgı ve oyun seslerini duydu. <sup>26</sup> Uşaklardan birini yanına çağırıp, 'Ne oluyor?' diye sordu.

<sup>27</sup> "O da, 'Kardeşin geldi, baban da ona sağ salım kavuştuğu için besili danayı kesti' dedi.

<sup>28-29</sup> "Büyük oğul öfkeleni, içeri girmek istemedi. Babası dışarı çıkıp ona yalvardı. Ama o, babasına şöyle yanıt verdi: 'Bak, bunca yıl senin için köle gibi çalıştım, hiçbir zaman buyruğundan çıkmadım. Ne var ki sen bana, arkadaşlarımla eğlenmem için hiçbir zaman bir oğlak bile vermedin. <sup>30</sup> Oysa senin malını fahişelerle yiyen şu oğlun eve dönünce, onun için besili danayı kestir.'

<sup>31</sup> "Babası ona, 'Oğlum, sen her zaman yanımdasın, neyim varsa senindir' dedi. <sup>32</sup> 'Ama sevinip eğlenmek gerekiyordu. Çünkü bu kardeşin ölmüştü, yaşama döndü; kaybolmuştu, bulundu!'

## 16

### *Kurnaz Kâhya*

<sup>1</sup> İsa öğrencilerine şunları da anlattı: "Zengin bir adamın bir kâhyası vardı. Kâhya, efendisinin mallarını çarçur ediyor diye efendisine ihbar edildi.

<sup>2</sup> Efendisi kâhyayı çağırıp ona, ‘Nedir bu senin hakkında duyduklarım? Kâhyalığının hesabını ver. Çünkü sen artık kâhyalık edemezsin’ dedi.

<sup>3</sup> “Kâhya kendi kendine, ‘Ne yapacağım ben?’ dedi. ‘Efendim kâhyalığı elimden alıyor. Toprak kazmaya gücüm yetmez, dilenmekten utanırım. <sup>4</sup> Kâhyalıktan kovulduğum zaman başkaları beni evlerine kabul etsinler diye ne yapacağımı biliyorum.’

<sup>5</sup> “Böylelikle efendisine borcu olanların hepsini tek tek yanına çağırıldı. Birincisine, ‘Efendime ne kadar borcun var?’ dedi.

<sup>6</sup> “Adam, ‘Yüz ölçek\* zeytinyağı’ karşılığını verdi. “Kâhya ona, ‘Borç senedini al ve hemen otur, elli ölçek diye yaz’ dedi.

<sup>7</sup> “Sonra bir başkasına, ‘Senin borcun ne kadar?’ dedi.

“ ‘Yüz ölçek† buğday’ dedi öteki.

“Ona da, ‘Borç senedini al, seksen ölçek diye yaz’ dedi.

<sup>8</sup> “Efendisi, dürüst olmayan kâhyayı, akıllıca davrandığı için övdü. Gerçekten bu çağın insanları, kendilerine benzer kişilerle ilişkilerinde, ışıktta yürüyenlerden‡ daha akıllı oluyorlar. <sup>9</sup> Size şunu söyleyeyim, dünyanın aldatıcı servetini§ kendinize dost edinmek için kullanın ki, bu servet yok olunca

\* **16:6** “Ölçek”: Grekçe “Batos” (bkz. Birimler Cetveli). † **16:7**

“Ölçek”: Grekçe “Koros” (bkz. Birimler Cetveli). ‡ **16:8** “Işıktta yürüyenlerden”: Grekçe “Işık oğullarından”.

§ **16:9** “Dünyanın aldatıcı serveti”: Grekçe “Haksızlık mamonu”. Aramice’de\* zenginlik anlamına gelen mamon sözcüğü, para ya da para kazanma hırsı anlamında kullanılır. Buna benzer bir deyim 11. ayette de kullanılmaktadır.

sizi sonsuza dek kalacak konutlara kabul etsinler.”

### *Servet ve Güvenilirlik*

<sup>10</sup> “En küçük işte güvenilir olan kişi, büyük işte de güvenilir olur. En küçük işte dürüst olmayan kişi, büyük işte de dürüst olmaz. <sup>11</sup> Dünyanın aldatici serveti konusunda güvenilir değilseniz, gerçek serveti size kim emanet eder? <sup>12</sup> Başkasının malı konusunda güvenilir değilseniz, kendi malınız olmak üzere size kim bir şey verir?

<sup>13</sup> “Hiçbir uşak iki efendiye kulluk edemez. Ya birinden nefret edip öbürünü sever, ya da birine bağlanıp öbürünü hor görür. Siz hem Tanrı'ya, hem paraya\* kulluk edemezsiniz.”

<sup>14</sup> Parayı seven Ferisiler bütün bu sözleri duyunca İsa'yla alay etmeye başladılar. <sup>15</sup> O da onlara şöyle dedi: “Siz insanlar önünde kendinizi temize çıkarıyorsunuz, ama Tanrı yüreğinizi biliyor. İnsanların gururlandıkları ne varsa, Tanrı'ya iğrenç gelir.

<sup>16</sup> “Kutsal Yasa ve peygamberlerin devri Yahya'nın zamanına dek sürdü. O zamandan bu yana Tanrı'nın Egemenliği müjdeleniyor ve herkes oraya zorla girmeye çalışıyor. <sup>17</sup> Yerin ve göğün ortadan kalkması, Kutsal Yasa'nın ufacak bir noktasının yok olmasından daha kolaydır.

---

**16:13** Mat.6:24 \* **16:13** “Para”: Grekçe “Mamon”. Aramice'de\* zenginlik anlamına gelen mamon sözcüğü, para ya da para kazanma hırsı anlamında kullanılır. **16:16** Mat.11:12-13 **16:17** Mat.5:18



18 “Karısını boşayıp başkasıyla evlenen zina etmiş olur. Kocasından boşanmış bir kadınla evlenen de zina etmiş olur.”

### *Dilenci ile Zengin Adam*

19 “Zengin bir adam vardı. Mor, ince keten giysiler giyer, bolluk içinde her gün eğlenirdi. 20-21 Her tarafı yara içinde olan Lazar adında yoksul bir adam bu zenginın kapısının önüne bırakılırdı; zenginın sofrasından düşen kırıntılarla karnını doyurmaya can atardı. Bir yandan da köpekler gelip onun yaralarını yalardı.

22 “Bir gün yoksul adam öldü, melekler onu alıp İbrahim'in yanına götürdüler. Sonra zengin adam da öldü ve gömüldü. 23 Ölüler diyarında ıstırap çeken zengin adam başını kaldırıp uzakta İbrahim'i ve onun yanında Lazar'ı gördü. 24 ‘Ey babamız İbrahim, acı bana!’ diye seslendi. ‘Lazar'ı gönder de parmağının ucunu suya batırıp dilimi serinletsin. Bu alevlerin içinde azap çekiyorum.’

25 “İbrahim, ‘Oğlum’ dedi, ‘Yaşamın boyunca senin iyilik payını, Lazar'ın da kötülük payını aldığını unutma. Şimdiyse o burada teselli ediliyor, sen de azap çekiyorsun. 26 Üstelik, aramıza öyle bir uçurum kondu ki, ne buradan size gelmek isteyenler gelebilir, ne de oradan kimse bize gelebilir.’

27 “Zengin adam şöyle dedi: ‘Öyleyse baba, sana rica ederim, Lazar'ı babamın evine gönder. 28 Çünkü beş kardeşim var. Lazar onları uyarsın ki, onlar da bu ıstırap yerine düşmesinler.’

29 “İbrahim, ‘Onlarda Musa'nın ve peygamberlerin sözleri var, onları dinlesinler’ dedi.

30 “Zengin adam, ‘Hayır, İbrahim baba, dinlemeyiz!’ dedi. ‘Ancak ölümler arasından biri onlara giderse, tövbe ederler.’

31 “İbrahim ona, ‘Eğer Musa ile peygamberleri dinlemezlerse, ölümler arasından biri dirilse bile ikna olmazlar’ dedi.”

## 17

### *Günah, İman ve Görev* (Mat.18:6-7; Mar.9:42)

1 İsa öğrencilerine şöyle dedi: “İnsanı günaha düşüren tuzakların olması kaçınılmazdır. Ama bu tuzaklara aracılık eden kişinin vay haline! 2 Böyle bir kişi bu küçüklerden birini günaha düşüreceğine, boynuna bir değirmen taşı geçirilip denize atılsa, kendisi için daha iyi olur. 3 Yaşantınıza dikkat edin! Kardeşiniz günah işlerse, onu azarlayın; tövbe ederse, bağışlayın. 4 Günde yedi kez size karşı günah işler ve yedi kez size gelip, ‘Tövbe ediyorum’ derse, onu bağışlayın.”

5 Elçiler Rab'be, “İmanımızı artır!” dediler.

6 Rab şöyle dedi: “Bir hardal tanesi kadar imanınız olsa, şu dut ağacına, ‘Kökünden sökül ve denizin içine dikil’ dersiniz, o da sözünüzü dinler.

7 “Hanginizin çift süren ya da çobanlık eden bir kölesi olur da, tarladan dönüşünde ona, ‘Çabuk gel, sofraya otur’ der? 8 Tersine ona, ‘Yemeğimi hazırla, kuşağını bağla, ben yiyip içerken bana hizmet et. Sonra sen yiyip içersin’ demez mi? 9 Verdiği

buyrukları yerine getirdi diye köleye teşekkür eder mi? <sup>10</sup> Siz de böylece, size verilen buyrukların hepsini yerine getirdikten sonra, ‘Biz değersiz kullarız; sadece yapmamız gerekeni yaptık’ deyin.”

### *On Cüzamlı*

<sup>11</sup> Yeruşalim'e doğru yoluna devam eden İsa, Samiriye ile Celile arasındaki sınır bölgesinden geçiyordu. <sup>12-13</sup> Köyün birine girerken O'nu cüzamlı on adam karşıladı. Bunlar uzakta durarak, “İsa, Efendimiz, halimize acı!” diye seslendiler.

<sup>14</sup> İsa onları görünce, “Gidin, kâhinlere görünün” dedi. Adamlar yolda giderken cüzamdan temizlendiler. <sup>15-16</sup> Onlardan biri, iyileştiğini görünce yüksek sesle Tanrı'yı yücelterek geri döndü, yüzüstü İsa'nın ayaklarına kapanıp O'na teşekkür etti. Bu adam Samiriyeli\*ydi\*.

<sup>17</sup> İsa, “İyileşenler on kişi değil miydi?” diye sordu. “Öbür dokuzu nerede? <sup>18</sup> Tanrı'yı yüceltmek için bu yabancından başka geri dönen olmadı mı?” <sup>19</sup> Sonra adama, “Ayağa kalk, git” dedi. “İmanın seni kurtardı.”

### *Tanrı'nın Egemenliği Ne Zaman Gelecek?* (Mat.24:23-28,37-41)

<sup>20</sup> Ferisiler İsa'ya, “Tanrı'nın Egemenliği ne zaman gelecek?” diye sordular.

İsa onlara şöyle yanıt verdi: “Tanrı'nın Egemenliği göze görünür bir şekilde gelmez. <sup>21</sup> İnsanlar da, ‘İşte burada’ ya da, ‘İşte şurada’ demeyecekler. Çünkü Tanrı'nın Egemenliği aranızdadır.”

22 İsa öğrencilerine şöyle dedi: “Öyle günler gelecek ki, İnsanoğlu'nun\* günlerinden birini görmeyi özleyeceksiniz, ama görmeyeceksiniz. 23 İnsanlar size, ‘İşte orada’, ‘İşte burada’ diyecekler. Gitmeyin, onların arkasından koşmayın. 24 Şimşek çakıp göğü bir ucundan öbür ucuna dek nasıl aydınlatırsa, İnsanoğlu kendi gününde öyle olacaktır. 25 Ama önce O'nun çok acı çekmesi ve bu kuşak tarafından reddedilmesi gerekir.

26 “Nuh'un günlerinde nasıl olduysa, İnsanoğlu'nun günlerinde de öyle olacak. 27 Nuh'un gemiye bindiği güne dek insanlar yiyip içiyor, evlenip evlendiriliyorlardı. Sonra tufan gelip hepsini yok etti. 28 Lut'un günlerinde de durum aynıydı. İnsanlar yiyip içiyor, alıp satıyor, tohum ekiyor, ev yapıyorlardı. 29 Ama Lut'un Sodom'dan ayrıldığı gün gökten ateşle kükürt yağdı ve hepsini yok etti.

30 “İnsanoğlu'nun ortaya çıkacağı gün durum aynı olacaktır. 31 O gün damda olan, evdeki eşyalarını almak için aşağı inmesin. Tarlada olan da geri dönmesin. 32 Lut'un karısına olanları hatırlayın! 33 Canını esirgemek isteyen onu yitirecek. Canını yitiren ise onu yaşatacaktır. 34 Size şunu söyleyeyim, o gece aynı yatakta olan iki kişiden biri alınacak, öbürü bırakılacak. 35-36 Birlikte buğday öğüten iki

---

17:26 Yar.6:5-8 17:27 Yar.7:6-24 17:28 Yar.18:20-19:25  
17:31 Mat.24:17-18; Mar.13:15-16 17:32 Yar.19:26 17:33  
Mat.10:39; 16:25; Mar.8:35; Luk.9:24; Yu.12:25

kadından biri alınacak, öbürü bırakılacak.”\*

<sup>37</sup> Onlar İsa'ya, “Bu olaylar nerede olacak, Rab?” diye sordular.

O da onlara, “Leş neredeyse, akbabalar da oraya üşüşecek” dedi.

## 18

### *Sürekli Dua*

<sup>1-2</sup> İsa öğrencilerine, hiç usanmadan, her zaman dua etmeleri gerektiğini belirten şu benzetmeyi anlattı: “Kentin birinde Tanrı'dan korkmayan, insana saygı duymayan bir yargıç vardı. <sup>3</sup> Yine o kentte bir dul kadın vardı. Yargıca sürekli gidip, ‘Davacı olduğum kişiden hakkımı al’ diyordu.

<sup>4-5</sup> “Yargıç bir süre ilgisiz kaldı. Ama sonunda kendi kendine, ‘Ben her ne kadar Tanrı'dan korkmaz, insana saygı duymazsam da, bu dul kadın beni rahatsız ettiği için hakkını alacağım. Yoksa sürekli gelip beni canımdan bezdirecek’ dedi.”

<sup>6</sup> Rab şöyle devam etti: “Adaletsiz yargıcın ne söylediğini duydunuz. <sup>7</sup> Tanrı da, gece gündüz kendisine yakaran seçilmişlerinin hakkını almayacak mı? Onları çok bekletecek mi? <sup>8</sup> Size şunu söyleyeyim, onların hakkını tez alacaktır. Ama İnsanoğlu geldiği zaman acaba yeryüzünde iman bulacak mı?”

### *Ferisi ve Vergi Görevlisi*

\* **17:35-36** Bazı Grekçe elyazmaları, “Tarlada bulunan iki kişiden biri alınacak, öbürü bırakılacak” sözlerini de içerir (bkz. Mat.24:40).

**17:37** Eyü.39:30; Mat.24:28

9-10 Kendi doğruluklarına güvenip başkalarına tepeden bakan bazı kişilere İsa şu benzetmeyi anlattı: “Biri Ferisi, öbürü vergi görevlisi iki kişi dua etmek üzere tapınağa çıktı. <sup>11</sup> Ferisi ayakta kendi kendine şöyle dua etti: ‘Tanrım, öbür insanlara – soygunculara, hak yiyenlere, zina edenlere– ya da şu vergi görevlisine benzemediğim için sana şükrederim. <sup>12</sup> Haftada iki gün oruç tutuyor, bütün kazancımın ondalığını veriyorum.’

<sup>13</sup> “Vergi görevlisi ise uzakta durdu, gözlerini göğe kaldırmak bile istemiyordu, ancak göğsünü döverek, ‘Tanrım, ben günahkâra merhamet et’ diyordu.

<sup>14</sup> “Size şunu söyleyeyim, Ferisi değil, bu adam aklanmış olarak evine döndü. Çünkü kendini yücelten herkes alçaltılacak, kendini alçaltan ise yüceltilecektir.”

*İsa Küçük Çocukları Kutsuyor*  
(Mat.19:13-15; Mar.10:13-16)

<sup>15</sup> Bazıları bebekleri bile İsa'ya getiriyor, onlara dokunmasını istiyorlardı. Bunu gören öğrenciler onları azarladılar. <sup>16</sup> Ama İsa çocukları yanına çağırarak, “Bırakın, çocuklar bana gelsin, onlara engel olmayın!” dedi. “Çünkü Tanrı'nın Egemenliği böylelerinindir. <sup>17</sup> Size doğrusunu söyleyeyim, Tanrı'nın Egemenliği'ni bir çocuk gibi kabul etmeyen, bu egemenliğe asla giremez.”

*Zenginlik ve Sonsuz Yaşam*  
(Mat.19:16-30; Mar.10:17-31)

18 İleri gelenlerden biri İsa'ya, "İyi öğretmenim, sonsuz yaşama kavuşmak için ne yapmalıyım?" diye sordu.

19 İsa, "Bana neden iyi diyorsun?" dedi. "İyi olan yalnız biri var, O da Tanrı'dır. 20 O'nun buyruklarını biliyorsun: 'Zina etmeyeceksin, adam öldürmeyeceksin, çalmayacaksın, yalan yere tanıklık etmeyeceksin, annene babana saygı göstereceksin.'"

21 "Bunların hepsini gençliğimden beri yerine getiriyorum" dedi adam.

22 İsa bunu duyunca ona, "Hâlâ bir eksiğin var" dedi. "Neyin varsa hepsini sat, parasını yoksullara dağıt; böylece göklerde hazinen olur. Sonra gel, beni izle."

23 Adam bu sözleri duyunca çok üzüldü. Çünkü son derece zengindi. 24 Onun üzüntüsünü gören İsa, "Varlıklı kişilerin Tanrı Egemenliği'ne girmesi ne kadar güç!" dedi. 25 "Nitekim devenin iğne deliğinden geçmesi, zenginin Tanrı Egemenliği'ne girmesinden daha kolaydır."

26 Bunu işitenler, "Öyleyse kim kurtulabilir?" dediler.

27 İsa, "İnsanlar için imkânsız olan, Tanrı için mümkündür" dedi.

28 Petrus, "Bak, biz her şeyimizi bırakıp senin ardından geldik" dedi.

29-30 İsa onlara şöyle dedi: "Size doğrusunu söyleyeyim, Tanrı'nın Egemenliği uğruna evini, karısını, kardeşlerini, annesiyle babasını ya da çocuklarını bırakıp da bu çağda bunların kat

kat fazlasına ve gelecek çağda sonsuz yaşama kavuşmayacak hiç kimse yoktur.”

*İsa Ölüp Dirileceğini Üçüncü Kez Bildiriyor*  
(Mat.20:17-19; Mar.10:32-34)

<sup>31</sup> İsa, Onikiler'i\* bir yana çekip onlara şöyle dedi: “Şimdi Yeruşalim'e gidiyoruz. Peygamberlerin İnsanoğlu'yla\* ilgili yazdıklarının tümü yerine gelecektir. <sup>32-33</sup> O, öteki uluslara teslim edilecek. O'nunla alay edecek, O'na hakaret edecekler; üzerine tükürecek ve O'nu kamçılıyıp öldürecekler. Ne var ki O, üçüncü gün dirilecek.”

<sup>34</sup> Öğrenciler bu sözlerden hiçbir şey anlamadılar. Bu sözlerin anlamı onlardan gizlenmişti, anlatılanları kavrayamıyorlardı.

*Bir Körün Gözleri Açılıyor*  
(Mat.20:29-34; Mar.10:46-52)

<sup>35</sup> İsa Eriha'ya yaklaşırken kör bir adam yol kenarında oturmuş dileniyordu. <sup>36</sup> Adam oradan geçen kalabalığı duyunca, “Ne oluyor?” diye sordu.

<sup>37</sup> Ona, “Nasıralı İsa geçiyor” dediler.

<sup>38</sup> O da, “Ey Davut Oğlu İsa, halime acı!” diye bağırdı. <sup>39</sup> Önden gidenler onu azarlayarak susturmak istedilerse de o, “Ey Davut Oğlu, halime acı!” diyerek daha çok bağırdı.

<sup>40-41</sup> İsa durup adamın kendisine getirilmesini buyurdu. Adam yaklaşınca İsa, “Senin için ne yapmamı istiyorsun?” diye sordu.

O da, “Ya Rab, gözlerim görsün” dedi.

<sup>42</sup> İsa, “Gözlerin görsün” dedi. “İmanın seni kurtardı.” <sup>43</sup> Adam o anda yeniden görmeye başladı



ve Tanrı'yı yücelterek İsa'nın ardından gitti. Bunu gören bütün halk Tanrı'ya övgüler sundu.

## 19

### *İsa ile Zakkay*

<sup>1</sup> İsa Eriha'ya girdi. Kentin içinden geçiyordu.  
<sup>2</sup> Orada vergi görevlilerinin başı olan, Zakkay adında zengin bir adam vardı. <sup>3</sup> İsa'nın kim olduğunu görmek istiyor, ama boyu kısa olduğu için kalabalıktan ötürü göremiyordu. <sup>4</sup> İsa'yı görebilmek için önden koşup bir yabancı incir ağacına tırmandı. Çünkü İsa oradan geçecekti.

<sup>5</sup> İsa oraya varınca yukarı bakıp, “Zakkay, çabuk aşağı in!” dedi. “Bugün senin evinde kalmam gerekiyor.” <sup>6</sup> Zakkay hızla aşağı indi ve sevinç içinde İsa'yı evine buyur etti.

<sup>7</sup> Bunu görenlerin hepsi söylenmeye başladı: “Gidip günahkâr birine konuk oldu!” dediler.

<sup>8</sup> Zakkay ayağa kalkıp Rab'be şöyle dedi: “Ya Rab, işte malımın yarısını yoksullara veriyorum. Bir kimseden haksızlıkla bir şey aldımsa, dört katını geri vereceğim.”

<sup>9</sup> İsa dedi ki, “Bu ev bugün kurtuluşa kavuştu. Çünkü bu adam da İbrahim'in oğludur. <sup>10</sup> Nitekim İnsanoğlu, kaybolanı arayıp kurtarmak için geldi.”

### *Güvenilirlik Stnavı (Mat.25:14-30)*

<sup>11</sup> Oradakiler bu sözleri dinlerken İsa konuşmasını bir benzetmeyle sürdürdü. Çünkü Yeruşalim'e yaklaşmıştı ve onlar, Tanrı'nın Egemenliği'nin hemen ortaya çıkacağını

sanıyorlardı. <sup>12</sup> Bu nedenle İsa şöyle dedi: “Soylu bir adam, kral atanıp dönmek üzere uzak bir ülkeye gitti. <sup>13</sup> Gitmeden önce kölelerinden onunu çağırıp onlara birer mina verdi. ‘Ben dönünceye dek bu paraları işletin’ dedi.

<sup>14</sup> “Ne var ki, ülkesinin halkı adamdan nefret ediyordu. Arkasından temsilciler göndererek, ‘Bu adamın üzerimize kral olmasını istemiyoruz’ diye haber iletiler.

<sup>15</sup> “Adam kral atanmış olarak geri döndüğünde, parayı vermiş olduğu köleleri çağırıp ne kazandıklarını öğrenmek istedi. <sup>16</sup> Birincisi geldi, ‘Efendimiz’ dedi, ‘Senin bir minan on mina daha kazandı.’

<sup>17</sup> “Efendisi ona, ‘Aferin, iyi köle!’ dedi. ‘En küçük işte güvenilir olduğumu gösterdiğin için on kent üzerinde yetkili olacaksın.’

<sup>18</sup> “İkincisi gelip, ‘Efendimiz, senin bir minan beş mina daha kazandı’ dedi.

<sup>19</sup> “Efendisi ona da, ‘Sen beş kent üzerinde yetkili olacaksın’ dedi.

<sup>20</sup> “Başka biri geldi, ‘Efendimiz’ dedi, ‘İşte senin minan! Onu bir mendile sarıp sakladım. <sup>21</sup> Çünkü senden korktum, sert adamsın; kendinden koymadığını alır, ekmediğini biçersin.’

<sup>22</sup> “Efendisi ona, ‘Ey kötü köle, seni kendi ağzından çıkan sözle yargılayacağım’ dedi. ‘Kendinden koymadığını alan, ekmediğini biçen sert bir adam olduğumu bildiğine göre, <sup>23</sup> neden paramı faize vermedin? Ben de geldiğimde onu faiziyle geri alırdım.’

<sup>24</sup> “Sonra çevrede duranlara, ‘Elindeki minayı alın, on minası olana verin’ dedi.

25 “Ona, ‘Efendimiz’ dediler, ‘Onun zaten on minası var!’

26 “O da, ‘Size şunu söyleyeyim, kimde varsa ona daha çok verilecek. Ama kimde yoksa, kendisinde olan da elinden alınacak’ dedi. 27 ‘Beni kral olarak istemeyen o düşmanlarıma gelince, onları buraya getirin ve gözümün önünde kılıçtan geçirin!’ ”

### *İsa'nın Yerusalim'e Giriş*

*(Mat.21:1-11; Mar.11:1-11; Yu.12:12-19)*

28 İsa, bu sözleri söyledikten sonra önden yürüyerek Yerusalim'e doğru ilerledi. 29-30 Zeytin Dağı'nın yamacındaki Beytfaci ile Beytanya'ya yaklaştığında iki öğrencisini önden gönderdi. Onlara, “Karşındaki köye gidin” dedi, “Köye girince, üzerine daha hiç kimsenin binmediği, bağlı duran bir sıpa bulacaksınız. Onu çözüp bana getirin. 31 Biri size, ‘Onu niçin çözüyorsunuz?’ diye sorarsa, ‘Rab'bin ona ihtiyacı var’ dersiniz.”

32 Gönderilen öğrenciler gittiler, her şeyi İsa'nın kendilerine anlattığı gibi buldular. 33 Sıpayı çözerlerken hayvanın sahipleri onlara, “Sıpayı niye çözüyorsunuz?” dediler.

34 Onlar da, “Rab'bin ona ihtiyacı var” karşılığını verdiler.

35 Sıpayı İsa'ya getirdiler, üzerine kendi giysilerini atarak İsa'yı üstüne bindirdiler. 36 İsa ilerlerken halk, giysilerini yola seriyordu. 37 İsa Zeytin Dağı'ndan aşağı inen yola yaklaştığı sırada, öğrencilerinden oluşan kalabalığın tümü, görmüş

oldukları bütün mucizelerden ötürü, sevinç içinde yüksek sesle Tanrı'yı övmeye başladılar.

38 “Rab'bin adıyla gelen Kral'a övgüler olsun! Gökte esenlik, en yücelerde yücelik olsun!” diyorlardı.

39 Kalabalığın içinden bazı Ferisiler O'na, “Öğretmen, öğrencilerini sustur!” dediler.

40 İsa, “Size şunu söyleyeyim, bunlar susacak olsa, taşlar bağıracaktır!” diye karşılık verdi.

### *İsa Yeruşalim için Ağlıyor*

41 İsa Yeruşalim'e yaklaşp kenti görünce ağladı. 42 “Keşke bugün sen de esenliğe giden yolu bilseydin” dedi. “Ama şimdilik bu senin gözlerinden gizlendi. 43 Senin için öyle günler gelecek ki, düşmanların seni setlerle çevirecek, kuşatıp her yandan sıkıştıracaklar. 44 Seni de, bağrındaki çocukları da yere çalacaklar. Sende taş üstünde taş bırakmayacaklar. Çünkü Tanrı'nın senin yardımına geldiği zamanı farketmedin.”

### *İsa Satıcıları Tapınaktan Kovuyor*

(Mat.21:12-17; Mar.11:15-19; Yu.2:12-22)

45 Sonra İsa tapınağın avlusuna girerek satıcıları dışarı kovmaya başladı. 46 Onlara, “ ‘Evim dua evi olacak’ diye yazılmıştır. Ama siz onu haydut inine çevirdiniz” dedi.

47-48 İsa her gün tapınakta öğretiyordu. Başkâhinler, din bilginleri ve halkın ileri gelenleri

ise O'nu yok etmek istiyor, ama bunu nasıl yapacaklarını bilemiyorlardı. Çünkü bütün halk O'nu can kulağıyla dinliyordu.

## 20

### *İsa'nın Yetkisi*

(*Mat.21:23-27; Mar.11:27-33*)

<sup>1</sup> O günlerden birinde, İsa tapınakta halka öğretip Müjde'yi duyururken, başkâhinler ve din bilginleri, ileri gelenlerle birlikte çıkageldiler. <sup>2</sup> O'na, “Söyle bize, bunları hangi yetkiyle yapıyorsun? Bu yetkiyi sana kim verdi?” diye sordular.

<sup>3-4</sup> İsa onlara şu karşılığı verdi: “Ben de size bir soru soracağım. Söyleyin bana, Yahya'nın vaftiz etme yetkisi Tanrı'dan\* mıydı, insanlardan mı?”

<sup>5</sup> Bunu aralarında şöyle tartıştılar: “‘Tanrı'dan’ dersek, ‘Ona niçin inanmadınız?’ diyecek. <sup>6</sup> Yok eğer ‘İnsanlardan’ dersek, bütün halk bizi taş a tutacak. Çünkü Yahya'nın peygamber olduğuna inanmışlardır.”

<sup>7</sup> Sonunda, “Nereden olduğunu bilmiyoruz” yanıtını verdiler.

<sup>8</sup> İsa da onlara, “Ben de size bunları hangi yetkiyle yaptığımı söylemeyeceğim” dedi.

### *Bağ Kiraçıları Benzetmesi*

(*Mat.21:33-46; Mar.12:1-12*)

<sup>9</sup> İsa sözüne devam ederek halka şu benzetmeyi anlattı: “Adamın biri bağ dikti, bunu bağcılara

\* **20:3-4** “Yahya'nın vaftiz etme yetkisi Tanrı'dan”: Grekçe “Yahya'nın vaftizi gökten”. 5. ayette de “Tanrı'dan” diye çevrilen sözcük Grekçe “Gökten” diye geçer. **20:9** Yşa.5:1-7

kiralayıp uzun süre yolculuğa çıktı. <sup>10</sup> Mevsimi gelince, bağın ürününden payına düşeni vermeleri için bağcılara bir köle yolladı. Ama bağcılar köleyi dövüp eli boş gönderdiler. <sup>11</sup> Bağ sahibi başka bir köle daha yolladı. Bağcılar onu da dövdüler, aşağılayıp eli boş gönderdiler. <sup>12</sup> Adam bir üçüncüsünü yolladı, bağcılar onu da yaralayıp koydular.

<sup>13</sup> “Bağın sahibi, ‘Ne yapacağım?’ dedi. ‘Sevgili oğlumu göndereyim. Belki onu sayarlar.’

<sup>14</sup> “Ama bağcılar onu görünce aralarında şöyle konuştular: ‘Mirasçı budur; onu öldürelim de miras bize kalsın.’ <sup>15</sup> Böylece, onu bağdan dışarı atıp öldürdüler.

“Bu durumda bağın sahibi onlara ne yapacak? <sup>16</sup> Gelip o bağcıları yok edecek, bağı da başkalarına verecek.”

Halk bunu duyunca, “Tanrı korusun!” dedi.

<sup>17</sup> İsa gözlerinin içine bakarak şöyle dedi: “Öyleyse Kutsal Yazılar'daki şu sözün anlamı nedir?

‘Yapıcıların reddettiği taş,  
İşte köşenin baş taşı oldu.’

<sup>18</sup> O taşın üzerine düşen herkes paramparça olacak, taş da kimin üzerine düşerse onu ezip toz edecek.”

<sup>19</sup> İsa'nın bu benzetmeyi kendilerine karşı anlattığını farkeden din bilginleriyle başkâhinler O'nu o anda yakalamak istediler, ama halkın tepkisinden korktular.

*Sezar'ın Hakkı Sezar'a  
(Mat.22:15-22; Mar.12:13-17)*

20 İsa'yı dikkatle gözlüyorlardı. O'na, kendilerine dürüst süsü veren muhbirler gönderdiler. O'nu, söyleyeceği bir sözle tuzağa düşürmek ve böylelikle valinin yetki ve yargısına teslim etmek istiyorlardı. 21-22 Muhbirler O'na, “Öğretmenimiz, senin doğru olanı söyleyip öğrettiğini, insanlar arasında ayırım yapmaksızın Tanrı yolunu dürüstçe öğrettiğini biliyoruz. Sezar'a\* vergi vermemiz Kut-sal Yasa'ya uygun mu, değil mi?” diye sordular.

23-24 Onların hilesini anlayan İsa, “Bana bir dinar gösterin” dedi. “Üzerindeki resim ve yazı kimin?”

“Sezar'ın” dediler.

25 O da, “Öyleyse Sezar'ın hakkını Sezar'a, Tanrı'nın hakkını Tanrı'ya verin” dedi.

26 İsa'yı, halkın önünde söylediği sözlerle tuzağa düşüremediler. Verdiği yanıtı şaşarak susup kaldılar.

### *Dirilişle İlgili Soru*

*(Mat.22:23-33; Mar.12:18-27)*

27-28 Ölümünden sonra dirilişi yadsıyan Sadukiler'den bazıları İsa'ya gelip şunu sordular: “Öğretmenimiz, Musa yazılarında bize şöyle buyurmuştur: ‘Eğer bir adamın evli kardeşi çocuksuz ölürse, adam ölenin karısını alıp soyunu sürdürsün.’ 29 Yedi kardeş vardı. Birincisi kendine bir eş aldı, ama çocuksuz öldü. 30-31 İkincisi de, üçüncüsü de kadını aldı; böylece kardeşlerin yedisi de çocuk bırakmadan öldü. 32 Son olarak kadın da öldü. 33 Buna göre, diriliş günü kadın bunlardan hangisinin karısı olacak? Çünkü yedisi de onunla evlendi.”

<sup>34</sup> İsa onlara şöyle dedi: “Bu çağın insanları evlenip evlendirilirler. <sup>35</sup> Ama gelecek çağa ve ölümlerin dirilişine erişmeye layık görülenler ne evlenir, ne evlendirilir. <sup>36</sup> Bir daha ölmeleri de söz konusu değildir. Çünkü meleklerle benzerler ve dirilişin çocukları olarak Tanrı'nın çocuklarıdır. <sup>37</sup> Musa bile alevlenen çalıyla ilgili bölümde Rab için, ‘İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısı’ deyimini kullanarak ölümlerin dirileceğine işaret etmişti. <sup>38</sup> Tanrı ölümlerin değil, dirilerin Tanrısı'dır. Çünkü O'na göre bütün insanlar diridir.”

<sup>39-40</sup> Artık O'na başka soru sormaya cesaret edemeyen din bilginlerinden bazıları, “Öğretmenimiz, güzel konuştun” dediler.

*Mesih Kimin Oğlu?*

*(Mat.22:41-46; Mar.12:35-37)*

<sup>41</sup> İsa onlara şöyle dedi: “Nasıl oluyor da, ‘Mesih\* Davut'un Oğlu'dur’ diyorlar? <sup>42-43</sup> Çünkü Davut'un kendisi Mezmurlar Kitabı'nda şöyle diyor:

‘Rab Rabbim'e dedi ki,  
Ben düşmanlarımı  
Ayaklarının altına serinceye dek†  
Sağımda otur.’

<sup>44</sup> Davut O'ndan ‘Rab’ diye söz ettiğine göre, O nasıl Davut'un Oğlu olur?”

<sup>45-46</sup> Bütün halk dinlerken İsa öğrencilerine şöyle dedi: “Uzun kaftanlar içinde dolaşmaktan hoşlanan,

---

**20:37** Çık.3:6 **20:42-43** Mez.110:1 † **20:42-43** “Ayaklarının altına serinceye dek”: Grekçe “Ayaklarına tabure yapıncaya dek”.



meydanlarda selamlanmaya, havralarda en seçkin yerlere, şöenlerde başköşelere kurulmaya bayılan din bilginlerinden sakının. <sup>47</sup> Dul kadınların malını mülkünü sömüren, gösteriş için uzun uzun dua eden bu kişilerin cezası daha ağır olacaktır.”

## 21

### *Dul Kadının Bağışı* (Mar.12:41-44)

<sup>1</sup> İsa başını kaldırdı ve bağış toplanan yerde bağışlarını bırakan zenginleri gördü. <sup>2-3</sup> Yoksul bir dul kadının oraya iki bakır para\* attığını görünce, “Size gerçeği söyleyeyim” dedi, “Bu yoksul dul kadın herkesten daha çok verdi. <sup>4</sup> Çünkü bunların hepsi kutuya, zenginliklerinden artanı attılar. Bu kadın ise yoksulluğuna karşın, geçinmek için elinde ne varsa hepsini verdi.”

### *Sonun Belirtileri* (Mat.24:1-35; Mar.13:1-31)

<sup>5-6</sup> Bazı kişiler tapınağın nasıl güzel taşlar ve adaklarla süslenmiş olduğundan söz edince İsa, “Burada gördüklerinize gelince, öyle günler gelecek ki, taş üstünde taş kalmayacak, hepsi yıkılacak!” dedi.

<sup>7</sup> Onlar da, “Peki, öğretmenimiz, bu dediklerin ne zaman olacak? Bunların gerçekleşmek üzere olduğunu gösteren belirti ne olacak?” diye sordular.

<sup>8</sup> İsa, “Sakın sizi saptırmasınlar” dedi. “Birçokları, ‘Ben O'yum’ ve ‘Zaman yaklaştı’ diyerek benim

\* **21:2-3** “Bakır para”: Grekçe “Lepton” (bkz. Birimler Cetveli).

adıyla gelecekler. Onların ardından gitmeyin. <sup>9</sup> Savaş ve isyan haberleri duyunca telaşlanmayın. Önce bunların olması gerek, ama son hemen gelmeyecek.”

<sup>10</sup> Sonra onlara şöyle dedi: “Ulus ulusa, devlet devlete savaş açacak. <sup>11</sup> Şiddetli depremler, yer yer kıtlıklar ve salgın hastalıklar, korkunç olaylar ve gökte olağanüstü belirtiler olacak.

<sup>12</sup> “Ama bütün bu olaylardan önce sizi yakalayıp zulmedecekler. Sizi havralara teslim edecek, zindanlara atacaklar. Benim adımdan ötürü kraların, valilerin önüne çıkarılacaksınız. <sup>13</sup> Bu size tanıklık etme fırsatı olacak. <sup>14</sup> Buna göre kendinizi nasıl savunacağınızı önceden düşünmemekte kararlı olun. <sup>15</sup> Çünkü ben size öyle bir konuşma yeteneği, öyle bir bilgelik vereceğim ki, size karşı çıkanların hiçbiri buna karşı direnemeyecek, bir şey diyemeyecek. <sup>16</sup> Anne babanız, kardeşleriniz, akraba ve dostlarınız bile sizi ele verecek ve bazılarınızı öldürtecekler. <sup>17</sup> Benim adımdan ötürü herkes sizden nefret edecek. <sup>18</sup> Ne var ki, başınızdaki saçlardan bir tel bile yok olmayacaktır. <sup>19</sup> Dayanmakla canlarınızı kazanacaksınız.

<sup>20</sup> “Yeruşalim'in ordular tarafından kuşatıldığını görünce bilin ki, kentin yıkılacağı zaman yaklaşmıştır. <sup>21</sup> O zaman Yahudiye'de bulunanlar dağlara kaçsın, kentte olanlar dışarı çıksın, kırdakiler kente kente dönmessin. <sup>22</sup> Çünkü o günler, yazılmış olanların tümünün gerçekleşeceği ceza günleridir. <sup>23</sup> O günlerde gebe olan, çocuk emziren kadınların vay haline! Çünkü ülke büyük sıkıntıya düşecek ve bu halk gazaba uğrayacaktır. <sup>24</sup> Kılıçtan

geçirilecek, tutsak olarak bütün uluslar arasına sürülecekler. Yeruşalim, öteki ulusların dönemleri tamamlanıncaya dek onların ayakları altında çiğnenecektir.

<sup>25</sup> “Güneşte, ayda ve yıldızlarda belirtiler görülecek. Yeryüzünde uluslar denizin ve dalgaların uğultusundan şaşkına dönecek, dehşete düşecekler. <sup>26</sup> Dünyanın üzerine gelecek felaketleri bekleyen insanlar korkudan bayılacak. Çünkü göksel güçler sarsılacak. <sup>27</sup> O zaman İnsanoğlu'nun\* bulut içinde büyük güç ve görkemle geldiğini görecekler. <sup>28</sup> Bu olaylar gerçekleşmeye başlayınca doğrulun ve başlarınızı kaldırın. Çünkü kurtuluşunuz yakın demektir.”

<sup>29</sup> İsa onlara şu benzetmeyi anlattı: “İncir ağacına ya da herhangi bir ağaca bakın. <sup>30</sup> Bunların yapraklandığını gördüğünüz zaman yaz mevsiminin yakın olduğunu kendiliğinizden anlarsınız. <sup>31</sup> Aynı şekilde, bu olayların gerçekleştiğini gördüğünüzde bilin ki, Tanrı'nın Egemenliği yakındır. <sup>32</sup> Size doğrusunu söyleyeyim, bütün bunlar olmadan, bu kuşak† ortadan kalkmayacak. <sup>33</sup> Yer ve gök ortadan kalkacak, ama benim sözlerim asla ortadan kalkmayacaktır.

<sup>34-35</sup> “Kendinize dikkat edin! Yürekleriniz sefahat, sarhoşluk ve bu yaşamın kaygılarıyla ağırlaşmasın. O gün, üzerinize bir tuzak gibi aniden inmesin. Çünkü o gün bütün yeryüzünde yaşayan herkesin üzerine gelecektir. <sup>36</sup> Her an uyanık kalın, gerçekleşmek üzere olan bütün bu

**21:25** Yşa.13:10; Hez.32:7; Yoe.2:31; Va.6:12-13 **21:27** Dan.7:13;

Va.1:7 † **21:32** “Kuşak” ya da “Soy”.

olaylardan kurtulabilmek ve İnsanoğlu'nun önünde durabilmek için dua edin.”

<sup>37</sup> İsa gündüz tapınakta öğretiyor, geceleri ise kentten dışarı çıkıp Zeytin Dağı'nda sabahlıyordu. <sup>38</sup> Sabah erkenden bütün halk O'nu tapınakta dinlemek için O'na akın ediyordu.

## 22

### *Yahuda'nın İhaneti*

(*Mat.26:1-5,14-15; Mar.14:1-2,10-11; Yu.11:45-53*)

<sup>1</sup> Fısıh denilen Mayasız Ekmek Bayramı yaklaşmıştı. <sup>2</sup> Başkâhinlerle din bilginleri İsa'yı ortadan kaldırmak için bir yol arıyor, ama halktan korkuyorlardı. <sup>3</sup> Şeytan, Onikiler'den\* biri olup İskariot diye adlandırılan Yahuda'nın yüreğine girdi. <sup>4</sup>Yahuda gitti, başkâhinler ve tapınak koruyucularının komutanlarıyla İsa'yı nasıl ele verebileceğini görüştü. <sup>5</sup> Onlar buna sevindiler ve kendisine para vermeye razı oldular. <sup>6</sup> Bunu kabul eden Yahuda, kalabalığın olmadığı bir zamanda İsa'yı ele vermek için fırsat kollamaya başladı.

### *Fısıh Yemeği*

(*Mat.26:17-35; Mar.14:12-31; Yu.13:21-30,36-38; 1Ko.11:23-25*)

<sup>7</sup> Fısıh kurbanının kesilmesi gereken Mayasız Ekmek Günü geldi. <sup>8</sup> İsa, Petrus'la Yuhanna'yı, “Gidin, Fısıh yemeğini yiyebilmemiz için hazırlık yapın” diyerek önden gönderdi.

9 O'na, "Nerede hazırlık yapmamızı istersin?" diye sordular.

10-11 İsa onlara, "Bakın" dedi, "Kente girdiğinizde karşınıza su testisi taşıyan bir adam çıkacak. Adamı, gideceği eve kadar izleyin ve evin sahibine şöyle deyin: 'Öğretmen, öğrencilerimle birlikte Fısıh yemeğini yiyeceğim konuk odası nerede?' diye soruyor." 12 Ev sahibi size üst katta, döşenmiş büyük bir oda gösterecek. Orada hazırlık yapın."

13 Onlar da gittiler, her şeyi İsa'nın kendilerine söylediği gibi buldular ve Fısıh yemeği için hazırlık yaptılar.

14-15 Yemek saati gelince İsa, elçileriyle birlikte sofraya oturdu ve onlara şöyle dedi: "Ben acı çekmeden önce bu Fısıh yemeğini sizinle birlikte yemeyi çok arzulamıştım. 16 Size şunu söyleyeyim, Fısıh yemeğini, Tanrı'nın Egemenliği'nde yetkinliğe erişeceği\* zamana dek, bir daha yemeyeceğim."

17 Sonra kâseyi alarak şükretti ve, "Bunu alın, aranızda paylaşın" dedi. 18 "Size şunu söyleyeyim, Tanrı'nın Egemenliği gelene dek, asmanın ürününden bir daha içmeyeceğim."

19 Sonra eline ekmek aldı, şükredip ekmeği böldü ve onlara verdi. "Bu sizin uğrunuza feda edilen bedenimdir. Beni anmak için böyle yapın" dedi.

20 Aynı şekilde, yemekten sonra kâseyi alıp şöyle dedi: "Bu kâse, sizin uğrunuza akıtılan kanımla gerçekleşen yeni antlaşmadır. 21 Ama bana ihanet edecek kişinin eli şu anda benimkiyle birlikte

---

\* **22:16** "Yetkinliğe erişeceği": Grekçe "Tamamlanacağı". **22:20**  
Yer.31:31-34 **22:21** Mez.41:9

sofradadır. <sup>22</sup> İnsanoğlu, belirlenmiş olan yoldan gidiyor. Ama O'na ihanet eden adamın vay haline!” <sup>23</sup> Elçiler, aralarında bunu kimin yapabileceğini tartışmaya başladılar.

<sup>24</sup> Ayrıca aralarında hangisinin en üstün sayılacağı konusunda bir çekişme oldu. <sup>25</sup> İsa onlara, “Ulusların kralları, kendi uluslarına egemen kesilirler. İleri gelenleri de kendilerine iyiliksever unvanını yakıştırlar” dedi. <sup>26</sup> “Ama siz böyle olmayacaksınız. Aranızda en büyük olan, en küçük gibi olsun; yöneten, hizmet eden gibi olsun. <sup>27</sup> Hangisi daha büyük, sofrada oturan mı, hizmet eden mi? Sofrada oturan değil mi? Oysa ben aranızda hizmet eden biri gibi oldum. <sup>28</sup> Denendiğim zamanlar benimle birlikte dayanmış olanlar sizlersiniz. <sup>29</sup> Babam bana nasıl bir egemenlik verdiyse, ben de size bir egemenlik veriyorum. <sup>30</sup> Öyle ki, egemenliğimde benim soframda yiyip içersiniz ve tahtta oturarak İsrail'in on iki oymağını yargılayasınız.

<sup>31</sup> “Simun, Simun, Şeytan sizleri buğday gibi kalburdan geçirmek için izin almıştır. <sup>32</sup> Ama ben, imanını yitirmeyesin diye senin için dua ettim. Geri döndüğün zaman kardeşlerini güçlendir.”

<sup>33</sup> Simun İsa'ya, “Ya Rab, ben seninle birlikte zindana da, ölüme de gitmeye hazırım” dedi.

<sup>34</sup> İsa, “Sana şunu söyleyeyim, Petrus, bu gece horoz ötmeden beni tanıdığını üç kez inkâr edeceksin” dedi.

<sup>35</sup> Sonra İsa onlara, “Ben sizi kesesiz, torbasız ve çarüksız gönderdiğim zaman, herhangi bir eksiğiniz oldu mu?” diye sordu.

“Hiçbir eksiğimiz olmadı” dediler.

<sup>36</sup> O da onlara, “Şimdi ise kesesi olan da, torbası olan da yanına alsın” dedi. “Kılıcı olmayan, abasını satın bir kılıç alsın. <sup>37</sup> Size şunu söyleyeyim, yazılmış olan şu sözün yaşamımda yerine gelmesi gerekiyor: ‘O, suçlularla bir sayıldı.’ Gerçekten de benimle ilgili yazılmış olanlar yerine gelmektedir.”

<sup>38</sup> “Ya Rab, işte burada iki kılıç var” dediler.

O da onlara, “Yeter!” dedi.

### *Zeytin Dağı'ndaki Dua*

*(Mat.26:36-46; Mar.14:32-42)*

<sup>39</sup> İsa dışarı çıktı, her zamanki gibi Zeytin Dağı'na gitti. Öğrenciler de O'nun ardından gittiler. <sup>40</sup> Oraya varınca İsa onlara, “Dua edin ki ayartılmayasınız” dedi. <sup>41-42</sup> Onlardan bir taş atımı kadar uzaklaştı ve diz çökerek şöyle dua etti: “Baba, senin isteğine uygunsa, bu kâseyi benden uzaklaştır. Yine de benim değil, senin istediğin olsun.” <sup>43</sup> Gökten bir melek İsa'ya görünerek O'nu güçlendirdi. <sup>44</sup> Derin bir acı içinde olan İsa daha hararetle dua etti. Teri, toprağa düşen kan damlalarını andırıyordu.

<sup>45</sup> İsa duadan kalkıp öğrencilerin yanına dönünce onları üzüntüden uyumuş buldu. <sup>46</sup> Onlara, “Niçin uyuyorsunuz?” dedi. “Kalkıp dua edin ki ayartılmayasınız.”

*İsa Tutuklanıyor**(Mat.26:47-68; Mar.14:43-50; Yu.18:3-12)*

47-48 İsa daha konuşurken bir kalabalık çıkageldi. Onikiler'den\* biri, Yahuda adındaki kişi, kalabalığa öncülük ediyordu. İsa'yı öpmek üzere yaklaşınca İsa, "Yahuda" dedi, "İnsanoğlu'na\* bir öpücükle mi ihanet ediyorsun?"

49 İsa'nın çevresindekiler olacakları anlayınca, "Ya Rab, kılıçla vuralım mı?" dediler. 50 İçlerinden biri başkâhinin kölesine vurarak sağ kulağını uçurdu.

51 Ama İsa, "Bırakın, yeter!" dedi, sonra kölenin kulağına dokunarak onu iyileştirdi.

52 İsa, üzerine yürüyen başkâhinlere, tapınak koruyucularının komutanlarına ve ileri gelenlere şöyle dedi: "Niçin bir haydutmuşum gibi kılıç ve sopalarla geldiniz? 53 Her gün tapınakta sizinle birlikteydim, bana el sürmediniz. Ama bu saat sizindir, karanlığın egemen olduğu saattir."

54 İsa'yı tutukladılar, alıp başkâhinin evine götürdüler. Petrus onları uzaktan izliyordu.

55 Avlunun ortasında ateş yakıp çevresinde oturduklarında Petrus da gelip onlarla birlikte oturdu. 56 Bir hizmetçi kız ateşin ışığında oturan Petrus'u gördü. Onu dikkatle süzerek, "Bu da O'nunla birlikteydi" dedi.

57 Ama Petrus, "Ben O'nu tanımıyorum, kadın!" diye inkâr etti.

58 Biraz sonra onu gören başka biri, "Sen de onlardansın" dedi.

Petrus, "Değilim, arkadaş!" dedi.



<sup>59</sup> Yaklaşık bir saat sonra yine bir başkası ısrarla, “Gerçekten bu da O'nunla birlikteydi” dedi. “Çünkü Celileli'dir.”

<sup>60</sup> Petrus, “Sen ne diyorsun be adam, anlamıyorum!” dedi. Tam o anda, Petrus daha konuşurken horoz öttü. <sup>61-62</sup> Rab arkasına dönüp Petrus'a baktı. O zaman Petrus, Rab'bin kendisine, “Bu gece horoz ötmeden beni üç kez inkâr edeceksin” dediğini hatırladı ve dışarı çıkıp acı acı ağladı.

<sup>63</sup> İsa'yı göz altında tutan adamlar O'nunla alay ediyor, O'nu dövüyorlardı. <sup>64</sup> Gözlerini bağlayıp, “Peygamberliğini göster bakalım, sana vuran kim?” diye soruyorlardı. <sup>65</sup> Kendisine daha bir sürü küfür yağdırdılar.

*İsa Yüksek Kurul'un Önünde*  
(*Mat.26:59-66; Mar.14:55-64; Yu.18:19-24*)

<sup>66</sup> Gün doğunca halkın ileri gelenleri, başkâhinler ve din bilginleri toplandılar. İsa, bunlardan oluşan Yüksek Kurul'un\* önüne çıkarıldı. <sup>67</sup> O'na, “Sen Mesih isen, söyle bize” dediler.

İsa onlara şöyle dedi: “Size söylesem, inanzmazsınız. <sup>68</sup> Size soru sorsam, yanıt vermezsiniz. <sup>69</sup> Ne var ki, bundan böyle İnsanoğlu, kudretli Tanrı'nın sağında oturacaktır.”

<sup>70</sup> Onların hepsi, “Yani, sen Tanrı'nın Oğlu musun?” diye sordular.

O da onlara, “Söylediğiniz gibi, ben O'yum” dedi.

<sup>71</sup> “Artık tanıklığa ne ihtiyacımız var?” dediler. “İşte kendi ağzından duyduk!”

## 23

*İsa Vali Pilatus'un Önünde*  
(*Mat.27:1-2,11-14; Mar.15:1-5; Yu.18:28-38*)

<sup>1</sup> Sonra bütün kurul üyeleri kalkıp İsa'yı Pilatus'a götürdüler. <sup>2</sup> O'nu şöyle suçlamaya başladılar: “Bu adamın ulusumuzu yoldan saptırdığını gördük. Sezar'a\* vergi ödenmesine engel oluyor, kendisinin de Mesih, yani bir kral olduğunu söylüyor.”

<sup>3</sup> Pilatus İsa'ya, “Sen Yahudiler'in Kralı mısın?” diye sordu.

İsa, “Söylediğin gibidir” yanıtını verdi.

<sup>4</sup> Pilatus, başkâhinlerle halka, “Bu adamda hiçbir suç görmüyorum” dedi.

<sup>5</sup> Ama onlar üstelediler: “Yahudiye'nin her tarafında öğretisini yayarak halkı kışkırtıyor; Celile'den başlayıp ta buraya kadar geldi” dediler.

<sup>6</sup> Pilatus bunu duyunca, “Bu adam Celileli mi?” diye sordu. <sup>7</sup> İsa'nın, Hirodes'in\* yönetimindeki bölgeden geldiğini öğrenince, kendisini o sırada Yerusâlim'de bulunan Hirodes'e gönderdi.

<sup>8</sup> Hirodes İsa'yı görünce çok sevindi. O'na ilişkin haberleri duyduğu için çoktandır O'nu görmek istiyor, gerçekleştireceği bir belirtiyeye tanık olmayı umuyordu. <sup>9</sup> O'na birçok soru sordu, ama O hiç karşılık vermedi. <sup>10</sup> Orada duran başkâhinlerle din bilginleri, İsa'yı ağır bir dille suçladılar. <sup>11</sup> Hirodes de askerleriyle birlikte O'nu aşağılayıp alay etti. O'na gösterişli bir kaftan giydirip Pilatus'a geri gönderdi. <sup>12</sup> Bu olaydan önce birbirine düşman olan Hirodes'le Pilatus, o gün dost oldular.

### *Pilatus'un Kararı*

(*Mat.27:15-26; Mar.15:6-15; Yu.18:39-19:16*)

13-14 Pilatus, başkâhinleri, yöneticileri ve halkı toplayarak onlara, “Siz bu adamı bana, halkı saptırıyor diye getirdiniz” dedi. “Oysa ben bu adamı sizin önünüzde sorguya çektim ve kendisinde öne sürdüğünüz suçlardan hiçbirini bulmadım. 15 Hirodes de bulmamış olmalı ki, O’nu bize geri gönderdi. Görüyorsunuz, ölüm cezasını gerektiren hiçbir şey yapmadı. 16-17 Bu nedenle ben O’nu dövdürüp salıvereceğim.”\*

18 Ama onlar hep bir ağızdan, “Yok et bu adamı, bize Barabba’yı salıver!” diye bağırdılar. 19 Barabba, kentte çıkan bir ayaklanmaya katılmaktan ve adam öldürmekten hapse atılmıştı.

20 İsa’yı salıvmek isteyen Pilatus onlara yeniden seslendi. 21 Onlar ise, “O’nu çarımha ger, çarımha ger!” diye bağıışıp durdular.

22 Pilatus üçüncü kez, “Bu adam ne kötülük yaptı ki?” dedi. “Ölüm cezasını gerektirecek hiçbir suç bulmadım O’nda. Bu nedenle O’nu dövdürüp salıvereceğim.”

23-24 Ne var ki onlar, yüksek sesle bağıışıarak İsa’nın çarımha gerilmesi için direttiler. Sonunda bağıışıları baskın çıktı ve Pilatus, onların isteğinin yerine getirilmesine karar verdi. 25 İstedikleri kişiyi, ayaklanmaya katılmak ve adam öldürmekten hapse atılan kişiyi salıverdi. İsa’yı ise onların isteğine bıraktı.

---

\* **23:16-17** Birçok Grekçe elyazması, “Pilatus’un her Fısıh Bayramı’nda onlar için bir kişi salıvermesi gerekiyordu” sözlerini de içerir.

*İsa Çarmıha Geriliyor*  
(*Mat.27:32-44; Mar.15:21-32; Yu.19:17-27*)

<sup>26</sup> Askerler İsa'yı götürürken, kırdan gelmekte olan Simun adında Kireneli bir adamı yakaladılar, çarmıhı sırtına yükleyip İsa'nın arkasından yürüttüler. <sup>27</sup> Büyük bir halk topluluğu da İsa'nın ardından gidiyordu. Aralarında İsa için dövünüp ağıt yakan kadınlar vardı. <sup>28</sup> İsa bu kadınlara dönerek, “Ey Yeruslaim kızları, benim için ağlamayın” dedi. “Kendiniz ve çocuklarınız için ağlayın. <sup>29</sup> Çünkü öyle günler gelecek ki, ‘Kısır kadınlara, hiç doğurmamış rahimlere, emzirmemiş memelere ne mutlu!’ diyecekler. <sup>30</sup> O zaman dağlara, ‘Üzerimize düşün!’ ve tepelere, ‘Bizi örtün!’ diyecekler. <sup>31</sup> Çünkü yaş ağaca böyle yaparlarsa, kuruya neler olacaktır?”

<sup>32</sup> İsa'yla birlikte idam edilmek üzere ayrıca iki suçlu da götürülüyordu. <sup>33</sup> Kafatası denilen yere vardıklarında İsa'yı, biri sağında öbürü solunda olmak üzere, iki suçluyla birlikte çarmıha gerdiler. <sup>34</sup> İsa, “Baba, onları bağışla” dedi. “Çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar.” O'nun giysilerini aralarında paylaşmak için kura çektiler.

<sup>35</sup> Halk orada durmuş, olanları seyrediyordu. Yöneticiler İsa'yla alay ederek, “Başkalarını kurtardı; eğer Tanrı'nın Mesihî, Tanrı'nın seçtiği O ise, kendini de kurtarsın” diyorlardı.

<sup>36-37</sup> Askerler de yaklaşıp İsa'yla eğlendiler. O'na ekşi şarap sunarak, “Sen Yahudiler'in Kralı'ysan,

kurtar kendini!” dediler. <sup>38</sup> Başının üzerinde şu yafta vardı:

### YAHUDİLER'İN KRALI BUDUR

<sup>39</sup> Çarmıha asılan suçlulardan biri, “Sen Mesih değil misin? Haydi, kendini de bizi de kurtar!” diye küfretti.

<sup>40</sup> Ne var ki, öbür suçlu onu azarladı. “Sende Tanrı korkusu da mı yok?” diye karşılık verdi. “Sen de aynı cezayı çekiyorsun. <sup>41</sup> Nitekim biz haklı olarak cezalandırılıyor, yaptıklarımızın karşılığını alıyoruz. Oysa bu adam hiçbir kötülük yapmadı.”

<sup>42</sup> Sonra, “Ey İsa, kendi egemenliğine girdiğinde beni an” dedi.

<sup>43</sup> İsa ona, “Sana doğrusunu söyleyeyim, sen bugün benimle birlikte cennette olacaksın” dedi.

#### *İsa'nın Ölümü*

*(Mat.27:45-56; Mar.15:33-41; Yu.19:28-30)*

<sup>44-45</sup> Öğleyin on iki sularında güneş karardı, üçe kadar bütün ülkenin üzerine karanlık çöktü. Tapınaktaki perde ortasından yırtıldı. <sup>46</sup> İsa yüksek sesle, “Baba, ruhumu ellerine bırakıyorum!” diye seslendi. Bunu söyledikten sonra son nefesini verdi.

<sup>47</sup> Olanları gören yüzbaşı, “Bu adam gerçekten doğru biriydi” diyerek Tanrı'yı yüceltmeye başladı.

<sup>48</sup> Olayı seyretmek için biriken halkın tümü olup bitenleri görünce göğüslerini döve döve geri döndüler. <sup>49</sup> Ama İsa'nın bütün tanıdıkları ve

Celile'den O'nun ardından gelen kadınlar uzakta durmuş, olanları seyrediyorlardı.

### *İsa'nın Gömülmesi*

(*Mat.27:57-61; Mar.15:42-47; Yu.19:38-42*)

<sup>50</sup> Yüksek Kurul üyelerinden Yusuf adında iyi ve doğru bir adam vardı. <sup>51</sup> Bir Yahudi kenti olan Aramatya'dan olup Tanrı'nın Egemenliği'ni umutla bekleyen Yusuf, Kurul'un kararını ve eylemini onaylamamıştı. <sup>52</sup> Pilatus'a gidip İsa'nın cesedini istedi. <sup>53</sup> Cesedi çarımıhtan indirip keten beze sardı, hiç kimsenin konulmadığı, kayaya oyulmuş bir mezara yatırdı. <sup>54</sup> Hazırlık Günü'ydü\* ve Şabat Günü başlamak üzereydi.

<sup>55</sup> İsa'yla birlikte Celile'den gelen kadınlar da Yusuf'un ardından giderek mezarı ve İsa'nın cesedinin oraya nasıl konulduğunu gördüler. <sup>56</sup> Evlerine dönerek baharat ve güzel kokulu yağlar hazırladılar. Ama Şabat Günü, Tanrı'nın buyruğu uyarınca dinlendiler.

## 24

### *İsa'nın Dirilişi*

(*Mat.28:1-10; Mar.16:1-8; Yu.20:1-10*)

<sup>1</sup> Kadınlar haftanın ilk günü, sabah çok erkenden, hazırlamış oldukları baharatı alıp mezara gittiler. <sup>2</sup> Taşı mezarın girişinden yuvarlanmış buldular. <sup>3</sup> Ama içeri girince Rab İsa'nın cesedini bulamadılar. <sup>4</sup> Onlar bu durum karşısında şaşırıp kalmışken, şimşek gibi parıltıyan giysilere bürünmüş iki kişi yanlarında belirdi.

<sup>5</sup> Korkuya kapılan kadınlar başlarını yere eğdiler. Adamlar ise onlara, “Diri olanı neden ölüler arasında arıyorsunuz?” dediler. <sup>6</sup> “O burada yok, dirildi. Daha Celile'deyken size söylediğini anımsayın. <sup>7</sup> İnsanoğlu'nun\* günahlı insanların eline verilmesi, çarmıha gerilmesi ve üçüncü gün dirilmesi gerektiğini bildirmişti.”

<sup>8</sup> O zaman kadınlar İsa'nın sözlerini anımsadılar. <sup>9</sup> Mezardan dönüp bütün bunları Onbirler'e\* ve ötekilerin hepsine bildirdiler. <sup>10</sup> Bunları elçilere anlatanlar, Mezdelli Meryem, Yohanna, Yakup'un annesi Meryem ve bunlarla birlikte bulunan öbür kadınlardı. <sup>11</sup> Ne var ki, bu sözler elçilere saçma geldi ve kadınlara inanmadılar. <sup>12</sup> Yine de, Petrus kalkıp mezara koştu. Eğilip içeri baktığında keten bezlerden başka bir şey görmedi. Olay karşısında şaşkına dönmüş bir halde oradan uzaklaştı.

### *Emmaus Yolunda İki Öğrenci* (Mar.16:12-13)

<sup>13</sup> Aynı gün öğrencilerden ikisi, Yeruşalim'den altmış ok atımı\* uzaklıkta bulunan ve Emmaus denilen bir köye gitmekteydiler. <sup>14</sup> Bütün bu olup bitenleri kendi aralarında konuşuyorlardı. <sup>15</sup> Bunları konuşup tartışırken İsa yanlarına geldi ve onlarla birlikte yürümeye başladı. <sup>16</sup> Ama onların gözleri O'nu tanıma gücünden yoksun bırakılmıştı.

<sup>17</sup> İsa, “Yolda birbirinizle ne tartışıp duruyorsunuz?” dedi.

---

**24:6** Mat.16:21; 17:22-23; 20:17-19; Mar.8:31; 9:31; 10:32-34; Luk.9:22; 18:31-33 \* **24:13** “Altmış ok atımı”: Yaklaşık 11 km.

Üzgün bir halde, oldukları yerde durdular. <sup>18</sup> Bunlardan adı Kleopas olan O'na, "Yeruşalim'de bulunup da bu günlerde orada olup bitenleri bilmeyen tek yabancı sen misin?" diye karşılık verdi.

<sup>19</sup> İsa onlara, "Hangi olup bitenleri?" dedi.

O'na, "Nasıralı İsa'yla ilgili olayları" dediler. "O adam, Tanrı'nın ve bütün halkın önünde gerek söz, gerek eylemde güçlü bir peygamberdi. <sup>20-23</sup> Başkâhinlerle yöneticilerimiz O'nu, ölüm cezasına çarptırmak için valiye teslim ederek çarmıha gerdirdiler; oysa biz O'nun, İsrail'i kurtaracak kişi olduğunu ummuştuk. Dahası var, bu olaylar olalı üç gün oldu ve aramızdan bazı kadınlar bizi şaşkına çevirdiler. Bu sabah erkenden mezara gittiklerinde, O'nun cesedini bulamamışlar. Sonra geldiler, bir görünümde, İsa'nın yaşamakta olduğunu bildiren melekler gördüklerini söylediler. <sup>24</sup> Bizimle birlikte olanlardan bazıları mezara gitmiş ve durumu, tam kadınların anlatmış olduğu gibi bulmuşlar. Ama O'nu görmemişler."

<sup>25</sup> İsa onlara, "Sizi akılsızlar! Peygamberlerin bütün söylediklerine inanmakta ağır davranan kişiler! <sup>26</sup> Mesih'in\* bu acıları çekmesi ve yüceliğine kavuşması gerekli değil miydi?" dedi. <sup>27</sup> Sonra Musa'nın ve bütün peygamberlerin yazılarından başlayarak, Kutsal Yazılar'ın hepsinde kendisiyle ilgili olanları onlara açıkladı.

<sup>28-29</sup> Gitmekte oldukları köye yaklaştıkları sırada İsa, yoluna devam edecekmiş gibi davrandı. Ama onlar, "Bizimle kal. Neredeyse akşam olacak, gün



batmak üzere” diyerek O'nu zorladılar. Böylece İsa onlarla birlikte kalmak üzere içeri girdi.

<sup>30</sup> Onlarla sofrada otururken İsa ekmeğe aldı, şükretti ve ekmeği bölüp onlara verdi. <sup>31</sup> O zaman onların gözleri açıldı ve kendisini tanıdılar. İsa ise gözlerinin önünden kayboldu. <sup>32</sup> Onlar birbirine, “Yolda kendisi bizimle konuşurken ve Kutusal Yazılar'ı bize açıklarken yüreklerimiz nasıl da sevinçle çarpıyordu, değil mi?” dediler.

<sup>33</sup> Kalkıp hemen Yeruşalim'e döndüler. Onbirler'i\* ve onlarla birlikte olanları toplanmış buldular. <sup>34</sup> Bunlar, “Rab gerçekten dirildi, Simun'a görünmüş!” diyorlardı. <sup>35</sup> Kendileri de yolda olup bitenleri ve ekmeği böldüğü zaman İsa'yı nasıl tanıdıklarını anlattılar.

### *İsa Onbirler'e Görünüyor*

(Mat.28:16-20; Mar.16:14-18; Yu.20:19-23; Elç.1:6-8)

<sup>36</sup> Bunları anlatırlarken İsa gelip aralarında durdu. Onlara, “Size esenlik olsun!” dedi.

<sup>37</sup> Ürktüler, bir hayalet gördüklerini sanarak korkuya kapıldılar. <sup>38</sup> İsa onlara, “Neden telaşlanıyorsunuz? Neden kuşklar doğuyor içinizde?” dedi. <sup>39</sup> “Ellerime, ayaklarıma bakın; işte benim! Dokunun da görün. Hayaletin eti kemiği olmaz, ama görüyorsunuz, benim var.”

<sup>40</sup> Bunu söyledikten sonra onlara ellerini ve ayaklarını gösterdi. <sup>41</sup> Sevinçten hâlâ inanamayan, şaşkınlık içindeki öğrencilerine, “Sizde yiyecek bir şey var mı?” diye sordu. <sup>42</sup> Kendisine bir parça

kızarmış balık verdiler. <sup>43</sup> İsa onu alıp gözlerinin önünde yedi.

<sup>44</sup> Sonra onlara şöyle dedi: “Daha sizlerle birlikteyken, ‘Musa'nın Yasası'nda, peygamberlerin yazılarında ve Mezmurlar'da benimle ilgili yazılmış olanların tümünün gerçekleşmesi gerekir’ demiştim.”

<sup>45</sup> Bundan sonra Kutsal Yazılar'ı anlayabilmeleri için zihinlerini açtı. <sup>46-47</sup> Onlara dedi ki, “Şöyle yazılmıştır: Mesih acı çekecek ve üçüncü gün ölümden dirilecek; günahların bağışlanması için tövbe çağrısı da Yeruşalim'den başlayarak bütün uluslara O'nun adıyla duyurulacak. <sup>48</sup> Sizler bu olayların tanıklarıısınız. <sup>49</sup> Ben de Babam'ın vaat ettiğini size göndereceğim. Ama siz, yücelerden gelecek güçle kuşanıncaya dek kentte kalın.”

*İsa'nın Göğe Yükselmesi*  
(Mar.16:19-20; Elç.1:9-11)

<sup>50</sup> İsa onları kentin dışına, Beytanya'nın yakınlarına kadar götürdü. Ellerini kaldırarak onları kutsadı. <sup>51</sup> Ve onları kutsarken yanlarından ayrıldı, göğe alındı. <sup>52</sup> Öğrencileri O'na tapındılar ve büyük sevinç içinde Yeruşalim'e döndüler. <sup>53</sup> Sürekli tapınakta bulunuyor, Tanrı'yı övüyorlardı.

**Bible Revizyon 2008**  
**The Holy Bible in the Turkish Language, Revision of**  
**2008**

Public Domain

Language: Türkçe (Turkish)

In the Public Domain due to copyright abandonment for security reasons.

2020-09-01

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files  
dated 9 Oct 2020

f28fe8d2-2561-5b64-81f0-8e038d6d85b0